PROVINCIAL LIBRARY MANITOBA

ПРОЛЄТАРІ ВСІХ КРАЇН, ЄДНАЙТЕСЯ!

УКРАЇНСЬКІ РОБІТНИЧІ ВІСТИ

UKRAINIAN LABOR NEWS

UKRAINIAN LABOR N
Cor. Pritchard Ave. and McGr
Winnipeg, Man., Canad

The Provincial Library City

ходить три рази на тиждень: у вівторок, четвер і суботу. —— Published three times a week: on Tuesday, Thursday and Saturday.

SUBSCRIPTION RATES:
Per year $4.00
Per half year $2.00

РІК XI. Ч. 80 (1287). СУБОТА, 6. ЛИПНЯ 1929. WINNIPEG, MAN. SATURDAY, JULY 6th, 1929 No. 80 (1287). VOL. XI.

ЧЕХОСЛОВАЦЬКИЙ УРЯД ВИСЛАВ УЛЬТІМАТ ДО УГОРЩИНИ.

Відносини між обома країнами сильно напружені в наслідок арешту чехословацького залізничого урядника угорською владою під замітом шпигунства.

ПРАГА, 2 липня. — Взаємини між Чехословаччиною та Угорщиною, що були напружені від деякого часу, є тепер на точці зірвання в наслідок арештування Вінцента Пехи, чехословацького залізничого урядника на кордоні, під замітом шпигунства. Чехословацький уряд поручив свому послові в Будапешті заложити протест проти арештування.

Рівночасно чехословацький уряд спинив весь залізничий рух через кордон на стації Гідаснеметі, де арештовано Пеху. Це відібється на багатих Мадярах, бо тисячі з них в цю пору року виїздять в гори Татри й інші чехословацькі літні ресорти.

У відплату за це Угорщина плянує застановити залізничий дух на трох інших прикордонних пунктах.

ПРАГА, 4. липня. — Чехословацький уряд отримав ультімат від угорського залізничого департаменту, в якім сказано, що три прикордонні стації будуть закриті проти Чехословаччини, якщо остання не дозволить негайно на відновлення залізничої комунікації через Гідаснеметі.

Чехословаччина відповіла контр-ультіматом, у якім каже, що всі прикордонні стації будуть закриті для Мадярів, якщо Вінцент Пеха, арештований угорською владою як шпигун, не буде звільнений до трох днів.

БЕРЛІН, 4. липня. — Порівнуючо неважне арештування залізничого стаційного агента на угорсько - чехословацькім кордоні розвинулося в дипльоматичний спір, бо воно є звеном в серії поважних конфліктів між обома країнами від часу, як був підписаний Тріянонський договір.

Взаємини між обома країнами були одні з найгірших в повоєнній Европі в наслідок договору, який дав Чехословаччині частину Угорщини, заселеної Словаками.

Територія ця становила частину Угорщини через тисячу років і угорський уряд відкрито домагався її звороту.

В 1920 році Чехословаччина змобілізувалася була проти Угорщини, щоб не допустити до повороту бувшого цісаря Карла, що вже помер. Від тоді дипльоматичні непорозуміння виникали час від часу.

Чехословаччина вислала тепер ультімат до Угорщини, що залізничий агент Вінцент Пеха мусить бути звільнений завтра до полудня, або весь залізничий рух до угорського кордону буде відтятий.

СПРАВУ БУВ. МІНІСТРА ЧЕХОВИЧА ПЕРЕДАНО В РУКИ СОЙМУ.

ВАРШАВА, 1. липня. — Після 12-годинних нарад найвищий трибунал рішив передати справу бувшого міністра фінансів Чеховича в руки сойму. Таким чином сойм має тепер вирішити, чи винний Чехович за перевитрату державних фондів повеих суми, призначеної в буджеті.

В рішенні найвищого суду вбачають перемогу сойму, бо за ним признається право судити Чеховича, до чого не хотів допустити Пілсудський.

Тепер думають, що посли будуть домагатися від президента Мосціцького негайного скликання сойму, хоч би це було проти бажання уряду і проти волі Пілсудського.

ГОЛЯНДСЬКИЙ КАБІНЕТ ЗРЕЗИГНУВАВ.

АМСТЕРДАМ, Голяндія, 3 липня. — Голяндський "кабінет для полагоджування справ" вручив сьогодні свою резиграцію. Сьогодні відбуваються загальні вибори і до влади прийде "нормальний" кабінет котроїсь одної партії.

ДОМАГАЮТЬСЯ ДЕПОРТАЦІЇ АМЕРИКАНСЬКОГО ЖУРНАЛІСТА.

ШАНГАЇ, Китай, 4. липня. — Нанкінський кореспондент новинкарської агенції Кумін повідомляє, що міністер закордонних справ Ванг вислав ноту до американської легації в Пепіні (бувшім Пекіні), в якій домагається депортації Гелета Абенда, пепінського кореспондента "Ню Йорк Таймсу".

Агенція каже, що нота закидає Абендові фабрикацію каблеграм, надрукованої 25-го квітня, відносно мнимих заяв маршала Чан Су-Ліяна, які відбилися уємно на урядниках націоналістичної влади. Нота каже, що Чак Су-Ліян заперечив, що складав такі заяви.

Агенція Кумін каже, що нота вичисляє ряд інших історій, які написав Абенд, а які є схарактеризовані як "неправдиві й несправедливі" до уряду.

ЗАБОРОНИЛИ ФІЛЬМУ ПРО САККА Й ВАНЗЕТІ.

ПАРИЖ, 26. червня. — Паризька поліція заборонила показувати фільму про Сакка й Ванзеті. Зроблену в Австрії. Фільма представляє суд, увязнення і страчення двох робітничих мучеників, а також протестаційні демонстрації, що відбулися в цілім світі.

Пілсудський творить бльок з Угорщини, Румунії та Польщі для нападу на Радянський Союз

ДІЙСНОЮ КЕРУЮЧОЮ СИЛОЮ ЗА НОВИМ АНТИРАДЯНСЬКИМ БЛЬОКОМ Є РУКА ФРАНЦІЇ. — ПОЛІТИКА РАДЯНСЬКОГО СОЮЗА МИРНА. — ІМПЕРІЯЛІСТИЧНІ ЗМОВИ ПІДГОТОВЛЯЮТЬСЯ ПОМИМО ПІДПИСАННЯ МОСКОВСЬКОГО ПРОТОКОЛУ.

БУКАРЕШТ, Румунія, 2. липня. — Тут довідаюся, що ведуться переговори в справі утворення потрійного союза з Угорщини, Румунії та Польщі.

Ці переговори розпочато за ініціятивою маршала Пілсудського, кровавого фашістського диктатора Польщі, де вбито сотки робітничих борців за опозицію до його режіму. Уважають, що рука Франції є дійсною керуючою силою за новим антирадянським бльоком.

Дійсною метою цього союза, тайні точки якого вже існують, є зміцнити пляни для остаточного нападу на С.Р.С.Р.

"Автономія" для Семигороду.

Захованою під цим злочинним пляном є пропозиція злуки трох країн Угорщини, Румунії та Польщі — й надання технічної автономії для бувшої угорської провінції Трансильванії (Семигороду), що тепер належить до Румунії.

Що метою союза є напасти на Радянський Союз, є очевидним з відкритого признання, зробленого речником пляну, що він буде "представляти спільний фронт проти більшовизму".

Ноторичний воєнний пакт між Польщею а Румунією вже існує і теперішній плян ще зміцнить його.

Відносно своїх взаємин з Румунією, Радянський Союз заявив, що він не уступає в справі Бесарабії. В Румунії роблено спроби толкувати взаїмне підписання Московського Протоколу, який відкидає війну як засіб національної політики, що він означає, що Радянський Союз зрікається Бесарабії й визнає провокаційне окупаційне правління, що тепер там існує. Становище Радянського Союза в цій справі можна з'ясувати так:

Хай самі Бесарабці, що живуть у Бесарабії, вирішать плебісцитом, до кого вони бажають належати: до Румунії чи до Радянського Союза. Представники С.Р.С.Р. постійно пропонували Румунії нічо інше, тільки плебісцит, організований без найменшого натиску з одної сторони або другої, щоб дізнатися про бажання бесарабського населення.

Відносно Польщі Радянський Союз також постійно пропонував методи для втримання мира в часі, коли Польща, як знаряддя в руках імперіялістичних держав, прилучувалася до конспірацій для нападу на Радянський Союз.

Пропозиції для Польщі.

Радянський Союз пропонував Польщі заключення незачіпного пакту і підприняття успішних кроків для запевнення мира на кордоні.

Конспірація проти Радянського Союза, якої останній крок є лише частиною, продовжається помимо існування Московського Протоколу, який виник з пакту Келога, що його Радянський Союз підписав на доказ свого бажання мира. Протокол був підписаний усіми сумежними країнами, за виїмком Фінляндії, і був заініційований Радянським Союзом, щоб доказати свої мирні наміри.

КОМУНІСТІВ ПОЗБАВЛЕНО ПОСОЛЬСЬКОЇ НЕТИКАЛЬНОСТИ.

ГАМБУРГ, 1. липня. — Парлямент "вільного міста" Гамбургу рішив позбавити посольської нетикальности майже цілу комуністичну фракцію. Соціял-демократи голосували з буржуазними партіями проти комуністів.

25 членів комуністичної фракції обвинувачується за "опір законній владі". Обвинувачення виставлено після того, як комуністів виключено з засідань парляменту.

Комуністичні посли відмовилися добровільно вийти з салі і поліція вивела їх насильно.

БЕРЛІН, 1. липня. — Рядові члени місцевої організації соціял-демократичної партії висвистали на зборах голову організації Кінстлера, який пробував обороняти шефа поліції Церґібеля за його кроваву розправу з робітниками в першотравневих днях.

Чимало робітників вийшли з салі на знак протесту. Оставші в середині безнастанно переривали промову Кінстлера. Провідник лівого крила Байліґ заявив, що 1. травня Комуністична Партія осягнула перемогу. Мітінг розпочався й закінчився бурливо.

ЛУЧАТЬСЯ ПРОТИ АМЕРИКАНСЬКИХ КОМПАНІЙ.

ЛОНДОН, 2. липня. — Лондонські ранішні ґазети кажуть сьогодні, що багато розголошена угода між британськими а німецькими фільмовими групами зістала підписана з капіталом, що сягає близько 60 міліонів фунтів стерлінгів, або 300 міліонів доларів.

Нове обєднання є зроблене між Бритіш Токінґ Пикчерс а Клянґ Фільмс Тобіс з Берліна й Амстердаму. Метою нової корпорації є встановити обєднаний европейський фронт проти американських фільмових компаній.

СТРАЙК БУДІВЕЛЬНИХ РОБІТНИКІВ У ПАРИЖІ.

ПАРИЖ, 26. червня. — Тут застрайкувало 20,000 будівельних робітників на знак протесту проти арештування секретаря їхньої юнії. Відбулися вуличні демонстрації, які поліція старалася розігнати, напавши на робітників. Підчас сутички побито 3 жандармів.

ТОМАС ПРИЇДЕ ДО КАНАДИ ПО СКІНЧЕННІ СЕСІЇ.

ЛОНДОН, 3. липня. — Дж. Г. Томас, лорд приві сіл і міністер безробіття в лейборитськім кабінеті, оповістив сьогодні в парляменті, що виїде до Канади негайно після закінчення парляментарної сесії, що обговорити справу вивозу британських безробітних до Канади. Він буде також обговорювати можливости розпочаття робіт в Канаді, на яких були би заняті британські безробітні.

ФОРД СТРАШНО ЕКСПЛЬОАТУЄ РОБІТНИКІВ.

БУЄНОС АЙРЕС, Арґентина, 26. червня. — Соціялістичний денник "Ля Ванґардія" пише, що компанія Форда платить робітникам на ґумових плянтаціях у Боа Віста, в Бразилії, три мільрейси на день, або 35 центів. Робочий тиждень виносить там 80 годин, Харч і помешкання робітників надзвичайно погані.

Дня 18. січня на плянтаціях вибух страйк, але преса не писала про нього. Триста страйкерів ходили до міста Сантарему, щоб поскаржитися владі на тяжкі умови праці, але їх відіслано назад на плянтації під ескортою поліції. Тепер поліція в Боа Віста є узброєна в кріси й скорострілі.

НОВИЙ ІМІГРАЦІЙНИЙ ЗАКОН В АМЕРИЦІ.

ВАШИНҐТОН, 1. липня. — З сьогоднішним днем входить в життя новий іміграційний закон. Називається він законом про державне походження іміґрантів, бо він визначує число іміґрантів, яких мається допускати річно з кожної країни, на підставі числа тих іміґрантів, що вже прибули до Злучених Держав.

На підставі старого закона, до Злучених Держав мало прибувати річно 164,667 іміґрантів, а на підставі нового закона — буде прибувати річно 153,741 іміґрантів.

Новий закон збільшує іміґрацію з Австрії, Бельгії, Угорщини, Італії, Голяндії, Польщі, Еспанії й Туреччини, а зменшує з інших країн.

ОДИНАЙЦЯТЬ ОСІБ ЗГИНУЛО ПІДЧАС БУРІ.

ПАРИЖ, 3. липня. — Депеша Гаваса з Білгороду каже, що підчас страшної бурі в Боснії було убитих одинайцять осіб. Великі повіні наробили багато шкоди й перервали комунікацію.

ПРОЦЕС ҐАСТОНСЬКИХ СТРАЙКЕРІВ РОЗПІЧНЕТЬСЯ 29. ЛИПНЯ.

ҐАСТОНІЯ, Н. К., 1. липня. Ґубернатор стейту Норт Каролайна зарядив скликання спеціяльної сесії кримінального суду, на якій мається судити 15 ґастонських страйкерів і організаторів, невинно обвинувачених в убивстві ґастонського шефа поліції підчас його нападу на страйковий табор 7. червня. Процес проти страйкерів розпічнеться 29. липня і потреває кілька тижнів.

Росправу приспішено на домагання фабрикантів, щоб не дати змоги Міжнародній Робітничій Обороні належно приготовитися до оборони жертв капіталістичної конспірації.

Процес проти страйкерів буде надзвичайно завзятою боротьбою двох противних сил: фабрикантів, що мають на своїм боці цілий державний апарат, та робітників, які покладаються лише на солідарність і допомогу свідомішої частини своєї кляси.

Фабриканти наняли аж 17 адвокатів для надходячого процесу. Міжнародня Робітнича Оборона заангажувала досі тільки 5 адвокатів для оборони страйкерів.

РОБІТНИКИ ПРИ БУДОВІ ВИБОРОЛИ ПІДВИШКУ.

СТ. ЛУЇС. — Більше як 3,300 робітників при будовах, всі організовані, вибороли підвишку платні до 87½ цента на годину. Підвишка входить в життя від 1. серпня ц. р.

ФЕДЕРАЛЬНЕ ВІЙСЬКО РОЗПРАВЛЯЄТЬСЯ З БАНДИТАМИ.

МІСТО МЕКСИКО, 3. липня. — Пресові звідомлення кажуть, що тіла 23 бандитів, які напали на місточко Атотонілько, в стейті Халіско, висять тепер на телеґрафічних стовпах недалеко сцени їх нападу.

Бандити віхали в понеділок до Атотонілько й почали дико стріляти. Вони поранили сімох мешканців міста, а одного вбили на смерть. Після того втікли в гори.

Федеральні жовніри пігналися за ними і зловили цілу банду. Всіх бандитів страчено і їх тіла висять тепер на телеґрафічних стовпах, як взірець для інших бандитів.

МІСТО МЕКСИКО, 3. липня. — Депеші з Ґвадаляхарі кажуть сьогодні, що в Арандасі, стейт Халіско, зловлено вчера попа Арісто Педросу, провідника "крістерів" або релігійних повстанців, поставлено перед воєнний суд, засуджено на смерть і розстріляно.

КОНҐРЕС ЗАКЛИКАЄ ЗЕМЕЛЬНИХ РОБІТНИКІВ УЗБРОЮВАТИСЯ.

МІСТО МЕКСИКО, 29. червня. — Конґрес Ґенеральної Конфедерації Земельних Робітників постановив, щоб його члени узброїлися й були готові належно оборонятися перед нападами реакції, що з кожним днем щораз сміліше підносить голову.

Резолюція відносно зброєння була принята з огляду на те, що в багатьох частинах країни запанувала чорна реакція й започаткувала сильну нагінку на організований робітничий революційний рух.

В іншій резолюції, що її ухвалено на конґресі, закликається робітників самим забірати землю для оброблювання в таких випадках, де не можна дістати обіцяної урядом землі "леґальним способом" або де прохання про наділення землею ігноруються.

ТОКІО, Японія, 3. липня. — Юко Гамаґучі, провідник партії мінсеито, склав учора новий кабінет на місце уряду барона Танаки, що вчора зрезиґнував. Міністром закордонних справ у новім уряді є барон Кітуро Шідегара.

САНДІНО НЕ ЗАНЕХАВ БОРОТЬБИ ПРОТИ ОКУПАНТІВ.

ВЕРА КРУЗ, Мексико, 1. липня. — Ґенерал Августіно Сандіно, провідник нікараґванської революційної армії, що боролася завзято проти наїзду Злучених Держав, прибув до Мексика і мав тут розмову з представниками преси, в якій гостро напятнував американський імперіялізм.

Він сказав, що саме тепер американський імперіялізм провокує заколот між Гондурасом, Сальвадором і Ґватемалею, щоб у відповідний момент прибрати ці країни до своїх рук і встановити там свою морську базу.

Сандіно промовляв також до великого числа робітників, зібраних перед його готелем, які щиро його вітали. Він сказав, що не занехав боротьби проти окупації Нікараґви американськими моряками, а залишив у Нікараґві своїх вірних помічників для ведення дальшої боротьби в часі його відсутности.

Сам він виїхав за кордон, щоб наладнати тісніші звязки з анти-імперіялістичним рухом.

UKRAINIAN LABOR NEWS

PRINTED AND PUBLISHED TRI-WEEKLY BY THE WORKERS AND FARMERS PUBLISHING ASSOCIATION, LIMITED, A JOINT STOCK COMPANY, INCORPORATED UNDER THE LAWS OF MANITOBA, AT ITS HEAD OFFICE AND PLACE OF BUSINESS, AT THE CORNER OF PRITCHARD AVENUE AND MCGREGOR STREET IN THE CITY OF WINNIPEG, MANITOBA.

Subscription per year $4.00

Telephone: 51 465

УКРАЇНСЬКІ РОБІТНИЧІ ВІСТИ

газета для робочого люду — виходить три рази на тиждень: у вівторок, четвер і суботу.

Видає Робітничо-Фармерське Видавниче Товариство, заінкорпороване в Манітобі. Редакція, адміністрація і друкарня міститься в Українськім Робітничім Домі, на розі вулиць Причард і МекГреґор, у Вінніпегу, Ман.

Передплата на рік $4.00

Адреса:

UKRAINIAN LABOR NEWS

Cor. Pritchard Ave. and McGregor St., Winnipeg, Man., Canada

Редакція за оголошення не відповідає.

НА РОЗУМ "ШУКАЧАМ ПРАВДИ",

ЧОМУ БЛУДЯТЬ МІЖ ТРОМА СОСНАМИ.

Трайлються й між робітниками "духобори", які завжди, ціле своє життя шукають правди і вмирають ніде її не найшовши. Вони нікому не вірять, самі собі не вірять, або завтра вірять в одно, нині в друге, післязавтра в третє, десяте й нарешті тратять віру у все.

Це пояснюється слабою волею, нестійким характером, несвідомістю, непевністю самого себе. Такий робітник нині послухає одного, що цей йому наговорить, і вірить йому. Завтра його віру захитав другий, післязавтра третій. Неочитаність, несвідомість, брак відпорности, ясного погляду, невміння аналізувати все, що чує й бачить власним розумом, є причиною отих вічних "духоборських" шукань правди і ненаходження її.

Такий робітник, щоб дошукатися правди, кидається до читання газет всіх напрямків — мовляв, тільки в цей спосіб я довідаюся де правда, а де неправда. І замісць довідатися — він ще гірше заплутується, збивається з пантелику. Бо він не знає підходу, бо у него притуплене клясове чуття, бо він не вміє підійти до писанини буржуазних і клерикальних газет з клясовою аналізою, не вміє глянути на ту писанину "крізь червоні окуляри".

Ми не говоримо тут про тих "шукачів правди", що шукають її на шпальтах брехливого "Укр. Голосу", який десять літ будує "незалежну, соборну й самостійну", нічого не збудувавши; десять літ валить радянську владу, автокефалізує та "бунтує" (на папері) населення Радянської України, в що сам не вірить. Ми говоримо тут про робітників, які між тими буржуазними сплетнями, як між трома соснами, заблудили і не можуть найти виходу.

ЧОМУ БУРЖУАЗНІ ГАЗЕТИ БРЕШУТЬ НА РАД. ВЛАДУ.

Беремо Радянський Союз і спір довкола него. Чому про него й довкола него тепер і кожного дня, кожної хвилини так багато балачок? Чому ви не знайдете ані одної газети — чи то великої капіталістичної, середньо чи дрібно-буржуазної, автокефальної, католицької, есерівської чи есдеківської — не найдете ані одної протирадянської газети, що хоч би в одному числі полишила радвладу в спокою. Ну, от, сказала-б: "Про нас — бийте там собі головою об свій більшовицький мур, ви відпаєте за тисячі миль — тому ви нам, а ми вам непотрібні". Правда, що ані одна з протирадянських чи протиробітничих газет такого не сказала? І не скаже. Навпаки, в кожному числі то дописувач, то редактор, то в редакційній статті, то в новинках, або одночасно на всіх шпальтах і у всіх статтях по гадючому сичать на робітництво й селянство, що посміло прогнати панів і встановити власну владу та власну господарку. Мало того, ці газети та курти-людей висилають ще своїх агітаторів по країні з протирадянською агітацією (Свистун та ще якийсь там Степовий в Адберті). Чому? А тому, що радянська влада, радянська країна будує зовсім новий лад, нове суспільство, яке скорше чи пізніше прийде на зміну несправедливому капіталістичному ладові, отже принесе йому загладу. Коли-б радянська влада існувала навіть не на території бувшої царської імперії, але на Марсі, й коли-б між Землею а Марсом була комунікація, то ота протирадянська агітація буржуазної преси проти Марса провадилася-б так само, як нині проти С.Р.С.Р. Ось вже довгі роки світові вчені працюють над способами встановлення комунікації з Марсом. Коли-б якимсь чудом це вдалося й коли-б довідалися, що там (якщо там є населення) існує якась така форма суспільного ладу, в якій нема ні визискувачів, ні визискуваних, що там нема "священної приватної власности", то капіталістичні уряди негайно наказали-б перервати всякі зносини з Марсом, щоб ота зараза безклясового суспільства не заразила трудящих-мешканців Землі.

А "шукачі правди" цего ніяк не розуміють і ніяк не можуть довідатися правди про Радянський Союз.

НЕ ПРАВДИ ШУКАЮТЬ, АЛЕ БРЕХНІ.

Якісь "шукачі правди", підшиваючись під робітників, питають на шпальтах "Укр. Голосу" чому ні т. Попович, ні т. Навізівський не скажуть їм правди про Радянський Союз? Коли-б оті "шукачі правди" справді ставили ці запитання щиро, то вони одночасно повинні-б поставити запитання "Укр. Голосові": чому "Укр. Голос" завжди бреше про Радянський Союз? Чому він "порозстрілював" людей (Шумського, Макаренка), які й зараз здоровенькі жиють в Радянському Союзі, про що прекрасно знає "Укр. Голос"?

Отже на шпальти "Укр. Голосу" йдуть шукати не шукачі правди, але шукачі та допомагачі брехні.

СОМЕРВИЛ ПРО ЧЕРВОНУ АРМІЮ.

В минулому числі "У.Р.В." передрукували ми уривок із статті у "Free Press" британського буржуазного журналіста, Генрі Сомервила, про положення в Радянському Союзі. Ми не думаємо, що буржуазному журналістові чи такій газеті, як "Free Press", ходить о те, щоб популяризувати радянський лад та диктатуру пролетаріяту. Зрештою, вони й не популяризують. Вони не представляють в рожевому світлі тамошнього положення. Вони лише в тих статтях не перекручують, не обрихують з умислом, а пишуть так, що капіталіст, прочитавши ці статті, той лад ненавидітиме, а робітник, прочитавши, скаже це добре.

Ось цей журналіст в статті з 26. червня ("Free Press" з 3. липня) пише про червону армію. Описавши, як вона будувалася, чому й як вона служила революції, він далі каже, що хто в Радянському Союзі немає права голосу, той в армії не має права носити зброї. Він там виконує инші допомогові обовязки, а зброї йому не дають. Зброю в армії носять тільки робітники й селяни. Сомервил каже, що він не вірить, що в инший якійсь армії існує такий підвищений настрій, як в червоній армії.

"При найвищій дисципліні в часі служби, офіцери й жовніри червоної армії поза службою є товаришами. Ніякої ріжниці в рангах не замітно. Найбільш імпресивним місцем в Москві є Червоноармійський Будинок. Тут ви побачите офіцерів високих рангів і звичайних жовнірів, що сидять поруч себе, приглядаючись представленню. Цивільним вільний доступ до цеї мілітарної інституції. Жовніри уважають всіх рівними горожанами, чи вони носять воєнну юніформу, чи ні".

"Найбільше впадає в очі освітня атмосфера в цему великому жовнірському клюбі. Червона армія на ділі є освітньою організацією, і освіта в Радянському Союзі йде в парі з пропаґандою. Коли червоноармієць бере відпустку до рідного села, він вчить там селян принципів комунізму й політики радянської влади. Коли він закінчує службу, то у своїй околиці він стає політичним провідником".

Далі Сомервил наводить статистику політичної активности червоноармійців ленінградської округи й каже, що теорія червоної армії ріжниться від всіх армій на світі. "Війна, для якої червона армія приготовляється, не буде національною (розумій імперіялістичною) війною, але клясовою". Червона армія має політичне й соціяльне завдання.

"Ще одна світова війна — а з нею прийде світова революція" — сказав журналістові один бувший червоноармієць".

Таке пише буржуазний журналіст.

ЩО БАЧИВ СОМЕРВИЛ НА ВЕЛИКДЕНЬ У МОСКВІ.

В статті з 27. червня, вміщеній у "Free Press" 4. липня, Сомервил описує стан релігії в Москві. Він приїхав в Москву в неділю, на самий великдень і негаючи часу пішов до найбільшого собору. Коло собору побачив він сотки людей, що дебатували на релігійні теми. В соборі відбувалася відправа, співав добрий хор, відправляв архирей чи патріярх і було повно народу, але:

"Люди ходили довкола по церкві, і я зараз же запримітив, що три четвертих присутних не звертали уваги на відправу. Майже всі вони були оглядачі... Ті, що прислухалися відправі, в більшости були старі жінки й старі чоловіки".

В другій великій церкві Сомервил застав на відправі коло пятнацять старих жінок і пять старих чоловіків. І так всюди. Сомервил каже, що проти вікна його готелю була каплиця Іверської богородиці. Колись, за часів царату, кожний відвідувач Москви відвідував цю каплицю. Нині тільки зрідка стара жінка або старий чоловік відвідає її, дуже рідко молода жінка.

І це буржуазний кореспондент спостерігав в самі великодні свята, найбільші свята в православних. Він ствердив, що молоді, а навіть людей середнього віку, головно робітників, нема вже в церкві й що молода генерація буде вже безбожна. Але з жовтоблакитних газет почуєте, що радвлада насильно конфіскує церкви, замикає, забороняє і т. д., а люди проти цего бунтуються. Не влада конфіскує, а самі люди. Робітники ухвалюють з церкви, синагоги, чи костела зробити музей, чи освітній клюб — і роблять. І ніхто проти цего не бунтується. Зробили з київської лаври великий музей релігійних культів, який замісць темряви — сіятиме між народом світло правди й знання. До него тепер йдуть люди не спасення купувати в монахів за гроші, а науки набиратися.

Цего ніхто не криє, про це пишеться, говориться. От ту-ди-б дати шукачів правди, хай би там побули з рік і переконалися, якщо взагалі вони шукають переконань.

ВСЕГО ПО ТРОШКИ.

В Европі є сьогодня 31,000,000 населення, яке зараховується до національних меншостей. Це значить, що 31,000,000 людей є силою забрані під панування старих й новоспечених капіталістичних держав після великої імперіялістичної війни. Цих три десятки мілюнів поневолених національно людей є могутнім революційним чинником в клясовій боротьбі й в майбутніх боях світових імперіялістів.

Заподіяні рани поневоленим націям вилікує не Ліга Націй, а всесвітня пролетарська революція. Щойно тоді згине на все невдоволення поневолених націй з свойого державного и національного положення. Для прикладу погляньте на Радянський Союз.

Від 6. до 12. липня в Амстердамі відбудеться пятий конгрес Інтернейшинал Чембер оф Комерс. На конгресі будуть представники 45 держав в числі 1,100 делегатів. Головним питанням, яке чекає вирішення цих представників організованого бизнесу цілого світа є відродження господарства Китаю. Після звідомлень преси цей конгрес має на серці нічого більше, тільки альтруїзм і інтереси таки самого Китаю.

Як це гарно звучить, правда? Послухайте далі. Делегати цего конгресу, провівши аналізу господарства Китаю, мають подумати про те, що в Китаю оброблено досі тільки одну-десяту частину землі, Китай потребує 100,000 миль залізничої дороги, 300,000 миль звичайної дороги і мільйони миль телеграфічних і телефонічних ліній. Отак й вилізло альтруїстичне шило з мішка організованих імперіялістів світа.

Сталася ціла подія! В Злучених Державах парлямент (по тамошньому — конгрес) розїхався на вакації. І тут не було б нічого дивного, як би не президент Гувер. Президент мимо вказівок своїх прибічних дорадників й медичних знатоків еперто заявляє, що він ніяк не може позволити собі на вакації, бо мусить студіювати політичне положення держави. Він говорить, що для нього вистарчить в літніх місяцях по три-чотири дні кожного тижня провести в Мериленд і Вірджінії.

З цього приводу в кругах його приятелів з Вол стріту піднявся великий шум, мовляв, як Гувер не послухає поради і не поїде на вакації, то держава готова втратити президента, бо він і так за три і пів місяця свого урядування вже перепрацювався. А маса відсталих заголюканих робітників прочитавши про це в щоденній бруковій пресі, співчуваючо повторяє: "Авр олд пур президент"!

Є одні рахунки, що робітник хоче їх зрозуміти, але не може, а є знову рахунки, що робітник може їх зрозуміти але нехоче. Наприклад: кожний знає, що уряд "урядує", господаркою країни та ріжного рода податками. Податки ті платить ціле населення. Робітників найбільше і з них найбільше стягають ріжних податків. З податків уряд оплачує також будову доріг і удержування їх в доброму стані. Не тільки тих доріг, якими ходимо ми, звичайні смертельники, але тих, якими не ходять, а тільки їздять автами. Для цього уряд будує для авт так звані "гай вейс".

Тими "гай веями", що їх будують за гроші стягнені з податків, їздить дуже незначний відсоток робітників, бо робітник і часу не має і авта не має. За те "гай веями" їздять бизнесмени багачі й туристи з чужих країн. Оттавський уряд подає до відома, що чужі туристи за останній рік лишили в руках канадійського бизнесу $250,000,000. Питання: хто і за чиї гроші повинен будувати "гай вейс" для туристів?

Не всі робітники доцінюють ролю жінки в клясовій боротьбі. Багато робітників є того заскорузлого переконання, що жінка повинна берегти хати і печі. Вони, звичайно, фільософують по старому, давньому, забуваючи, що світ змінився, а з ним й роля жінки змінилася.

В Німеччині працює сьогодні в індустрії 11,500,000 жінок. В других індустріяльно розвинених країнах жінка займає теж дуже поважне щодо числа місце в виробництві. Отже не про хату й піч треба сьогодні говорити, а про те, яким чином найкраще спільно боротися проти панів капіталістів, що загнали жінку в фабрику до праці ради довших годин, меншої платні, а більшого зиску. Забудьте думати про жінку і її піч та хату, а думайте про клясову організацію та боротьбу жінок і чоловіків проти нашого спільного ворога — капіталізму.

Сторчак.

Литовський уряд відобрав почтовий дебіт таким часописам: "Берлінер Тагеблят" і "Рігаеше Рундшав". "Фоссіше Цайтунг" не має права вступу вже від довшого часу.

Готуйтеся до противоєнного дня -- першого серпня

Революційне робітництво й селянство цілого світа великими демонстраціями та мітінгами протестуватиме проти приготувань до великої імперіялістичної війни, проти продажньої політики соціял-демократів і проти фашістського терору.

VI. конгрес Комінтерну ухвалив рішення про те, щоб найблизчим часом провести міжнародний день, присвячений боротьбі проти загрози імперіялістичної війни, що нависла над усім світом, боротьбі за перетворення імперіялістичної війни на громадянську. Міжнародний антиімперіялістичний день, як відомо, призначено на 1. серпня 1929 року. За цю постанову, між іншим, висловилися конференції багатьох компартій, що недавно відбулися.

Значіння 1. серпня виходить далеко за межі антиімперіялістичної демонстрації. Скільки воєнна небезпека є основна характеристична риса капіталізму нашого періоду, ясно, що виступ проти війни повинен вилитися в рух проти теперішнього капіталістичного ладу. 1. серпня повинно бути могутньою бойовою демонстрацією всіх трудящих: проти капіталістичного режіму, що неминуче породжує нині загрозу імперіялістичної війни. 1. серпня повинно стати продовженням 1. травня, що мало цього року в ряді країн особливо боївий характер.

Першосерпневий виступ проти війни повинен бути поєднаний з щоденною боротьбою трудящих на оборону своїх інтересів.

Поруч гасел проти війни — 1. серпня повинні бути висунені гасла й проти фашізму, проти соціялреформізму, проти білого терору, проти капіталістичної раціоналізації, проти військових буджетів — проти всіх тих засобів, з яких користується міжнародня буржуазія на здійснення своїх визискувальних і імперіялістичних цілей. На бойових прапорах 1. серпня повинні стояти заклики до оборони Радянського Союзу, проти якого імперіялісти посилено готують війну, заклики підтримати революційний рух по колоніях. 1. серпня повинно ударити по пацифістських ілюзіях.

Основні форми міжнародного дня 1. серпня — вуличні демонстрації, масові збори та мітінґи, страйки або припинення робіт на кілька годин, обмін робітничими та селянськими делеґаціями, особливо між тими країнами, які з волі кривавих своїх клясе перебувають між собою у ворожих взаємицях, широка агітація і пропаґанда в пресі, видання спеціяльних книг, брошур та листівок, агітація у війську, створення антивоєнного робітничого фонду. 1. серпня треба протиставити пацифістському дневі 1. серпня, себто найблизчій неділі, на яку 2-ий Інтернаціонал призначив свій виступ.

Готування до проведення міжнародного імперіялістичного дня розгортається нині по всіх країнах. Черговий номер журналу "Коммунистическій Интернаціонал" матиме ряд статтів про 1-е серпня і буде цілком присвячений цьому дневі. Готування до 1-го серпня по всіх країнах провадить не лише Комінтерн та його секції, що взяли на себе провід в виконанні бойового завдання, але й інші революційні робітничі та селянські організації.

Велику роботу над готуванням 1. серпня розгортає Профінтерн. Відбулася нарада міжнародніх комітетів пропаґанди, що обговорювали питання про участь міжнародніх об'єднань окремих професілок — транспортників, металістів, деревообробників, освітян — у цьому дні. Федерація французьких професілок порушує питання про підготування 1. серпня на своїх конференціях. Редакції професілкових орґанів по всіх країнах призначають спеціяльні відділи, присвячені 1. серпню. Передбачається широко використати міжнародні клюби моряків. Буде виданий ряд брошур, що поясняють завдання робітників ріжних виробництв у боротьбі з небезпекою війни. Передбачається орґанізувати спеціяльні виставки на теми про воєнну небезпеку, про озброєння по ріжних країнах.

Сельінтерн використає 1. серпня з метою пропаґанди ідеї спілки робітничої кляси та селянства в революційній боротьбі, висуває гасло боротьби проти тягарів податків, проти земельної оренди, гасла боротьби за конфіскацію поміщицьких земель, за національне самовизначення тощо. Сельінтерн вважає за потрібне також використати ці недільні дні в липні, щоб пояснити селянству значіння й гасла 1. серпня. По селах повинні бути орґанізовані спеціяльні комітети в справі готування 1. серпня, до яких треба залучати й селян, що не в орґанізаціях, які входять до Сельінтерну.

Відповідні директиви дав своїм секціям і КІМ (Комуністичний Інтернаціонал Молоді). Велику увагу приділяє КІМ готуванню дня 1. серпня по країнах Сходу. Справу про 1. серпня спеціяльно обговорювалося на Конгресі молоді Північно Американських Злучених Держав.

Спортінтерн поставив перед усіма своїми секціями завдання брати активну участь у міжнародньому дні 1. серпня. Справу про готування 1. серпня вже обговорювалося у французькій секції й на чехословацькому ряді спортивних робітничих орґанізацій. У Франції утворено спеціяльний фонд "Салдатський цент", що буде переданий до антивоєнного фонду 1. серпня. Спортивні орґанізації беруть шефство над молодими товаришами, призваними до армії. На порядок денний ставиться питання орґанізувати самооборону робітничої кляси. У Німеччині готування до 1. серпня поєднується з кампанією оборони спілки червоних фронтовиків, що зазнала розгрому від Дерґібеля. Будуть випущені спеціяльні брошури про мілітаризацію спорту в буржуазних країнах.

Міжробпом мобілізував усю свою пресу в Німеччині, у Франції й в ряді інших країн для участи в проведенні дня 1. серпня. Берлінське бюро Міжробпому звернулося із спеціяльною відозвою до всіх своїх членів, зокрема до жінок і до інтеліґенції в питанні про 1. серпня. Будуть орґанізовані конференції представників ріжних країн (робітників і революційної інтеліґенції), що перебувають під постійною загрозою взаємного воєнного нападу: Франції й Італії, Італії й Югославії, Німеччини й Польщі тощо.

Особливо треба відзначити розгортувану по всіх країнах роботу над пропаґандою серед жінок ідеї першосерпневої демонстрації. Міжнародній Жіночій Секції дано відповідні вказівки на місяцях. Питання про загрозу імперіялістичної війни обговорювалося на конференції трудящих жінок у Німеччині. Ці конференції дали, між іншим, величезний матеріял для викривання воєнних заходів буржуазії. На наступних впродовж літа у Німеччині конференціях трудящих жінок питання про 1. серпня буде центральне. Питання про перше серпня стояло і на конференціях анґлійської орґанізації жінок у Франції. В Анґлії жіночий комітет єдности почав кампанію проти реакційного "Хрестового походу", орґанізованого буржуазією Анґлії та Америки. У Чехословаччині посилюється боротьба проти законопроєкту про мілітаризацію населення.

Ідея орґанізації міжнародного антимілітаристичного дня дедалі ширше проходить в маси, згуртовуючи під бойовими прапорами революції багатомільйонні шари трудящих. "Знову ставить імперіялізм багнети на порядок денний" — сказано в маніфесті VI-го конґресу Комінтерну. Потужними зусиллями трудящі всього світу повинні повернути цей багнет проти запалювачів війни, проти гнобителів.

PROVINCIAL LIBRARY MANITOBA

ПОПИ НА ЗАХІДНІЙ УКРАЇНІ ПІД ПОЛЬЩЕЮ І ЇХ РОБОТА.

(Стаття Семена Вітика.)

(Продовження.)

Фашіст Пілсудський і попівство.

Прийшов у 1926 році до влади Пілсудський і зразу вирішив притягти до себе все попівство. Є це природна річ, бо ж попівство — це невідступний додаток до поміщиків і буржуазії. Новий уряд Пілсудського — Бартеля заповів, що попівських земель на Західній Україні не буде примусово кольонізувати. Він дозволив, щоб попи добровільно продавали ці грунта, які вимагає конкордат. Цей розпорядок привернув усіх чорнориз ників у бік Пілсудського. Попи зачали торгувати землею, робити величезні інтереси на продажі цих грунтів.

Але яка радість запанувала між усіма попами: і латинськими, і греко-католицькими, православними, евангеликами й єврейськими, коли Пілсудський підвищив їм значно платню за навчання релігії! Піп у шляхетській Польщі, а тим самим і на Західній Україні та Блорусі, що має мешкальний дім, який будує й поправляє сільська громада, що має великі простори землі, яку обробляють селяни, піп, що бере державні гроші під ріжними титулами, тепер ще одержав високу заплату за релігійну отруту, яку вщеплює дітям, за навчання покори й послуху перед "паном", поміщиком, перед воєводою, жандармом. Ця заплата з податкових грошей населення має на меті захопити попів до ще більшого шпіонажу, революційних, комуністичних рухів, до ширення безоглядного послуху для приказів фашизму в Польщі. Коли ще візьмемо до уваги, що попи беруть великі гроші за метрики народин, шлюбів і смерти та що деруть із селян шкіру за сповіді, служби божі, хрестини, похорони, шлюби, що до їх широких кишень пливуть і гроші або що вони здирають з селян і яйця, кури, навіть воли й корови (в горах), то побачимо, який рай вони мають ще на цьому світі і як їх підперла Пілсудчина. Примусове навчання релігії існує в Польщі у всій ширині; попівство й релігія стали зразу знаряддям влади польського фашизму.

Попи і школи в Польщі.

Щоб мати уявлення, як буржуазно-шляхтська Польща спирається на темній силі попівства, треба навести деякі цифри з буджету Польщі за 1925 рік. Подаємо як зразок тільки ті суми, які видає польський уряд на попів, що вчать примусово релігії по школах. Увесь буджет Польщі на науку в школах виносив в 1925 році 315 мільйонів злотих.

У буджеті Польщі немає ані одної копійки на професійні школи для українців і білорусів, але за це на самі попівські місії й конференції витрачає уряд польської буржуазії й поміщицтва 22 мільйони 345 тисяч злотих. Окремо в кожній вищій і нижчій школі оплачується попів-катехитів, що мають вчити дітей релігії.

Уряд фашіста Пілсудського ще підніс подвійно й потрійно державні видатки на утримання попів. Коли на Радянській Україні всі суми на навчання йдуть на трудові, вищі й професійні школи, то в фашістській Польщі одну з найбільших сум на освіту пожирає попівство.

Сотні фактів свідчать, як греко-католицькі попи на Західній Україні, зорганізовані в УНДО (Українське Національно-Демократичне Об'єднання), робили підлі доноси й наклепи на українських робітників і селян, що ведуть боротьбу проти фашістської влади шляхетсько-буржуазної Польщі.

Попи на Білорусі.

А попи на Білорусі! Коли в 1926 і 1927 р.р. оргіями звірств каліченням і катуванням нищив Пілсудський, як слуга буржуазії й поміщицтва, та розганяв штиками організації Білоруської Громади, коли підставленими свідками заганяв білоруських селянських депутатів, селян і робітників на довговічну каторгу, тоді виступили християни таки білоруської землі, що, немов ті гієни, хотіли наживатися на розгромі Білоруської Громади. Партія "християнських білорусів", що грунтується в "Білоруській Раді Народовій", видала відозву й склала декларацію, в якій ганебно підмазувалася фашістському урядові Пілсудського й поміщикам, що йшли під проводом міністра юстиції Мейштовича, та схвалила звірську екзекуцію над членами "Громади". Ці християни притакнули Мейштовичеві, заявили, що засуджені депутати були "більшовицькими емісарами", та, як крокодил, виливали тільки сльози над "збаламученими селянами" із "сірої маси". При цьому праведні білоруські християни прагнули обновитися, просили Пілсудського, щоб після замкнення банку "Громади" їм відпустив кредитів на відкриття християнського спекуляційного банку. Білоруські попи оказували теж подяку польським фашістам за це, що досипав оброку до їх повних жолобів.

(Кінець буде.)

ПОЛІТИЧНИХ ВЯЗНІВ КАТУЮТЬ В ПОЛЬСЬКИХ ТЮРМАХ.

Напередодні 1 травня помер в тюрмі у Вронках, в Польщі політичний вязень, 27-літній Макс Лапон (псевдонім Альбін), студент політехніки, член Центрального Комітету Товариства Комуністичної Молоді Польщі, який від 11 літ боровся в революційних рядах.

Товариша Лапона свідомо замордували судові і тюремні власти. Макса Лапона арештовано в листопаді 1928 р. Це було трете його арештування в буржуазній Польщі. Перший раз арештовано його в 1921 р. другий раз в 1925 р. Тоді засуджено його на 4 роки тяжкої вязниці. В тюрмі поводився дуже хоробро, за що знеславили його тюремні кати Павяка. Майже підчас кожного разу тюремні пахолки розправлялися з відважним товаришом, підриваючи щораз більше його здоровля і сили. В серпні 1925 року, підчас маніфестації політичних вязнів Павяка, в дні екзекуції над т.т. Гібнером Рутковським і Кієвським, тюремні дозорці затягнули т. Лапона до льоху, кинули його з сходів, копаючи в голову. По тих тортурах т. Лапон дістав епілепсію. Тримано Лапона осібно, в найгіршій камері, і пивниці. Стан здоровля т. Лапона постепенно погіршався, так, що навіть тюремний лікар зарядив перенести його до тюремного шпиталю в Мокотові.

Родина робила старання і звільнення т. Альбіна, для котрого дальший побут в тюрмі рівнався вирокові смерти.

Все це осталося без успіху, прямо наперекір, у відповідь на старання о звільнення, т. Лапона перенесено назад на Павяк і приміщено знову в пивниці.

В два тижні опісля, в ночі, повідомлено, що його негайно переводиться до Вронек, не позволено йому прилагодитися в дорогу, ані повідомити родину про вивезення. Перед родиною затаєно місце тюрми, приймаючи на Павяку, посилки, коли т. Лапон був вже у Вронках.

Що сталося з т. Лапоном по вивезенню його до Вронок лишається тайною. Ніхто, крім тюремних пахолків, не бачив його від хвилі, коли він під скортою поліціятів опустив мури Павяка. Остається фактом лише те, що в три дні по вивезенні з Варшави, тов. Альбін вже не жив. Тюремний лікар видав посвідку, що він помер на атак серця. Це є брехня, бо т. Лапан ніколи на серце не хорував.

Виходить, що або тов. Лапона замордовано у Вронках, або полищено самого в камері, де він вмер підчас атаку епілепсії.

Мученича смерть т. Альбіна, це доказ, що фашізм не вибирає в средствах, щоби позбутися найкращих синів пролетаріяту, яких посаджено за крати. Скритовбивче мордерство, руйнування здоровля, катування в тюрмі, допроваджування політичних вязнів до нервового стану — це методи, в боротьбі із своїми жертвами, посадженими за крати.

На протягу останніх місяців замордовано в дефензиві т. Пляка, а в тюрмі т. Лапона; т. Кенігберг, не могучи довше знести тортур, поповнив самовбивство в люкіській тюрмі у Вильні; товариші Енглендер, Сорока і кільканайцять інших померли на сухоти, яких набралися в тюрмі.

Зза крат тюремних мурів лунає клич: "На поміч!" Не можемо позволити, щоби він пройшов без відгуку.

Мученича смерть т. Лапона, повинна бути для нас гаслом до змінення акції вирвати 6,000 найкращих синів пролетаріяту з каземат фашістської Польщі.

Смерть т. Лапона відбилася широким схом серед пролетаріяту Варшави, а головно серед робітничої молоді, в рядах якої замордований товариш боровся від 11 літ.

Дефензива і судові власти сподіваючися маніфестації підчас похорону, позволили родині на перевезення трупу до Варшави тільки під тим услівям, що похорон відбудеться тайно.

В хвилі, коли тіло прибуло на двірець у Варшаві, поліція скружила вагон і не дала навіть родині зближитися до тіла. Слідуючої ночі шпіцлі занесли тіло на цвинтар і не повідомивши навіть родичів померлого, тайно закопали.

Коли довідалися товариші покійного, постановили вшанувати його память демонстрацією на цвинтарі. Навкола гробу зібралося коло тисячі молодих робітників і робітниць. Виголошено пращальні промови і відспівано "Інтернаціонал". При кінці демонстрації надбігла поліція і банда шпіцлів і з дикою скаженістю кинулася на робітників, що віддавали останню пошану замордованому товаришові.

Поліція била прикладами, палками і грозила стрілянням. Цвинтар став тереном розпучливої битви проти поліційної переваги. Побито кількасот молодих робітників, кільканайцять арештовано. До пізної ночі гуляли шпіцлі на цвинтарі, вганяючись за демонстрантами і тратуючи гроби померших.

РІЖНІ ВІСТИ.

ДИПЛЬОМАТ З ТЕМПЕРАМЕНТОМ.

Новий італійський амбасадор у Польщі, Франклін Мартін, приїхав до Варшави передати від свого уряду президентові Польщі грамоти свого уповноваження. До цієї церемонії привіз він усе, що треба: одяг, промову, валізи, з виїмком одної дрібниці — грамоти свого уповноваження. Тому в останній мент порадили йому залатати цю прикру помилку формально і передати порожню запечатану коверту.

НЕ МАРШАЛОК, АЛЕ ПРЕЗЕС СОЙМУ.

В справі відмови зізнань в процесі Чеховіча написав маршалок Пілсудські якесь письмо, з якого копії переслано до премієра Світальського і маршалків сойму і сенату. В письмі титулується маршалка сойму: "презесом сойму". Цим маршалок Пілсудські хоче зазначити своє давніше становище, що предсідник сойму не повинен носити титулу "маршалок".

СПРАВА МІНІСТРА ЧЕХОВИЧА.

Справа обжалуваного був міністра скарбу Чеховіча посувається наперед черепашиним ходом і взагалі не відомо, чи до чогось вона дійде. Слідство ведеться дуже пиняво і з великими перешкодами. М. ін. повинен зложити зізнання як свідок був. премієр Бартель, одначе він перебуває тепер на відпочинку в Італії і невідомо коли верне до Варшави. Маршалок Пілсудські взагалі відмовив всяких зізнань.

ВСЕУКРАЇНСЬКА МУЗИЧНА БІБЛІОТЕКА.

У Всенародній Бібліотеці України при Всеукраїнській Академії Наук утворено новий музичний відділ, завдання якого є стати за головне нотосховище України, бути за головну базу для студій українських вчених у галузі музикознавства, бути за одно з знаряддів поширення музичної культури серед широких мас працюючого люду України. При ньому закладено також історично-музичний музей.

Багато цінного матеріялу, що міг би поповнити фонди музичного відділу бібліотеки та музичного при ньому музею, порозкидано по ріжних кутках країни. Майже в кожному помешканні є та чи інша кількість нот, музичних книжок, журналів тощо, іноді цілком зайвих, що лише завантажують полиці, не мають для їх власників майже ніякої цінности. Тим часом весь такий матеріял міг би придатися для наукової роботи, міг би бути належно використаний у бібліотеці; збагатив би фонди національного книгосховища України, Всенародньої Бібліотеки.

Бібліотека звертається до установ, організацій, окремих громадян усіх українських земель з проханням жертвувати:

а) нотні рукописи (твори, записи народніх пісень, колядок, псальм, дум, тощо), рукописні музичні трактати, статті, листування музичних діячів та ин.;

б) нотні стародруки, старі музичні підручники, книжки, журнали, газетні вирізки;

в) взагалі всякі ноти та книжки й журнали з музичних питань усіма мовами;

г) старовинні музичні інструменти (хоча б і попсовані) всіх народів та приладдя до них;

д) портрети й автографи музичних діячів, фотографії окремих музик і цілих музичних організацій і груп, афіші та програми вистав з музикою й концертів, реліквії музичних діячів та инше.

Всенародня Бібліотека України також дякує і за всякі відомості про те, де можна роздобути чи придбати згадані вище матеріяли для музичного відділу та музичного при ньому музею.

Пожертви, повідомлення та пропозиції про дані ноти чи книжки бібліотека просить надсилати на її адресу: Київ, бул. Шевченка, 14, Всенародня Бібліотека України.

МАСОВІ АРЕШТУВАННЯ І СТРАЙКОВИЙ РУХ В ГАЛИЧИНІ.

Арештуванням і ревізіям нема кінця. З ріжних кінців краю приходять відомості, що поліція ночами нападає на приватні помешкання, переводить цілими годинами прикрі ревізії, а вкінці арештує мешканців щоби по якімсь часі їх випустити як невинних. В той спосіб хоче застрашити населення, щоб воно не брало участи в громадському житті. Ось останні випадки: В Монастириськах дня 21. травня перевела поліція ревізію в канцелярії і в приватному помешканні адвоката В. Банда. Ревізія тревала від 10 години рано до 5 по полудні. По ревізії забрано його на постерунок і відставлено в ночи до вязниці в Станиславові, де він сидить і досі.

Проти Михайла Кушкевича, пароха в Янові, ведено слідство за виголошену ним проповідь з приводу роковин листопадових подій. Підчас переслухання його у Львові в Бригідках, слідчий суддя заряди з місця арештування Кушкевича.

Дня 25. травня переводила поліція поновну ревізію в Бережанах. Переведено ревізію в домівці т-ва "Пласт", позабирано старі книги й друки, а відтак переведено ревізії в приватних помешканнях у В. Заворотяка, А. Бемкової, О. Бородайка, Старухів, Блюкової, М. і О. Ставничих, В. Рижевського і в канцелярії д-ра В. Бемка.

У Львові 22. травня перевела гурма поліцаїв і шпиків ревізію в будинку, де міститься кооператива "Рідний Дім", "Робітничий Театр", "Наша Культура" і т-во зльокавтованих службовців. Переведено особисту ревізію у всіх там присутніх членів згаданих товариств.

22. травня заарештувала поліція в Косові люстратора повітового союза кооператив Івана Прокопова. Причина арештування невідома. Побачення з ним поліція не дозволяє.

"КРАСІН" В ПОЛЯРНИХ ЛЬОДАХ.

НАРИС М. ШПАНОВА

(Продовження.)

Жовтий намет кільцем обступили красінці. Поли намету злегка гойдаються, наче хто сидить там в середині. Через хвилину пола у наметі відкидається і з неї вискакує маленька дебела постать радиста Б'яджі, який стрімголов біжить до чорного коробка передатчика коло радіо-щогли. В руках у нього бланк радіотелеграми. Тонкі звуки передачі жалібно прорізують повітря, посилаючи в етер останнє радіо з історичної льодини. Руки Б'яджі твердо відбивають абетку Морзе. І крапки та риски чути далеко навкруги.

Скільки цих тоненьких звуків прослухали за два місяці життя на льодині члени екіпажу "Італії"? Скільки надій покладали вони на ці високі ноти? Скільки вдячности має бути в серцях п'ятьох до слів "руська техніка"? Багато років тому невідомий закордоном руський вчений Попов вперше використав ці тонкі звуки, щоб передавати без дротів.

Багато років тому невідомий закордоном руський адмірал Макаров вперше збудував корабель, який може боротися з кригою. За зразком його "Єрмака", збудовано і "Святогор", нині "Красін", що прийшов сюди на заклик тонкого звука, винайденого від Попова.

Finita la comedia.

Останній звук передачі затихає. Б'яджі кидає ключ і швидким рухом відриває дріт від клемів приймальника. Він весело повертається навкруги з радісною посмішкою:

— Finita la comedia.

Так, скінчена комедія, за якою стежив увесь світ.

Але, проти всіх правил драматургії, наступний акт цієї комедії от-от мав перетворитися в трагедію. Головні дієві особи, яким падання з високих ходуль загрожувало смертю, встигли сховатися за лаштунками перш, ніж їхні товариші занкінчили роботу на сцені. Нашими зусиллями пощастило врятувати кількох покинутих акторів. А, проте, комедія взяла таку велику жертву, як Мальмгрен. Цей співучасник комедії на другорядних родах мимохіть взяв на себе ролю першого трагіка, і його ім'ям буде названий в історії увесь трагічний акт комедії Нобіле. І хто знає, може велика людина півночі, Амундсен, що також проти здорового глузду полетів на льодову сцену, буде сприяти тому, щоб зробити її кінець остаточно трагічним?

Але для веселого Б'яджі комедія скінчена. Одним рухом він зриває з радіо-щогли шовковий італійський прапірець, і, свиснувши крізь зуби, говорить:

— Ну, тепер до біса це барахло!

Швидко прибирають табор групи. За кілька хвилин від радіостанції не лишається й знаку. Члени групи, видимо, заздалегідь до нашого приходу готувались кинути ці зимові квартири: коробки і паки розложені коло намету; з кожного його боку стоїть по пневматичному човнові з укладеним на них знаряддям і приготовленими веслами. Група чекала, що ось-ось розтане льодина, яка що-дня зменшувалася.

Вся просторінь навкруги намета забруднена слідами двохмісячного життя людей. На поверхні талого снігу чорніють коробки від шоколади, консервові бляшанки і десятки жовтих соломяних футлярів від фляшок. Подекуди із снігу стирчать оплетені пузаті фляшки від кянті і глиняна посудина на коньяк з розтертими жовтками.

Яка різниця з тим, що ми бачили на горосі Маріяно! Люди всі здорові, майже бадьорі. З харчами, очевидно, було більш ніж гаразд. Якщо наша техніка не зробила ще літака, що міг би сідати де і як доведеться, якщо авіяція не мала змоги врятувати цю групу, то все-ж ці паки з харчами, гори спальних мішків і фляшки кянті доводять, що, навіть потрапивши в ці льоди, люди не можуть бути відрізані від світу, коли відоме місце їхнього перебування. Літаки навезли їм таку силу-силенну харчів, що вони вважали себе цілком забезпеченими на три місяці.

Проте, наші морські скептики, дивлячись на "Фокер" Лундборга, що безпорадно стирчав лижами в небо, злорадно хіхікали:

— Ось ваша авіяція! Лежить голубчик, як підбитий птах. Довелося все-ж до нас, до моряків звернутися.

Але хіба винна авіяційна техніка в тому, що шведському літунові Лундборгові спало на думку летіти для врятування людей, що сидять на маленькій льодині, великою мащиною? Це те самісіньке, коли-б сюди врятовувати групу послали не льодоріз, а бронірований крейсер. Фокерові Лундборга треба рівного великого аеродрому. Пілотові якось пощастило в перший раз сісти без шкоди для себе; вдруге сісти за таких самих умов неможливо.

Прилетівши вдруге, Лундборг тричі пробував сісти на лід і тричі повинен був зніматися вгору. В четвертий раз він наважився все-ж торкнутися лижами криги, хоч для пробігу у нього лишалося надзвичайно мало місця. З того, як лежить літак, можна з певністю сказати, що Лундборг навмисне зробив "капот", бо-ж іншого нічого не зоставалось. Або "капот" на аеродромі, або впасти між льодиною і торосами у воду. На місці Лундборга всякий інший літун вибрав би перше.

Фокер "СУ" справляє дійсно жалюгідне враження. Кабан верхнього крила розторощено, стійки надломані, пропелер цілком розторощений. У Лундборга, видимо, не було жадної надії полагодити на місці свій літак, навіть за умови, коли-б він одержав запасні частини.

Разом із іншим майном групи, "Фокер" Лундборгів навантажуємо до себе на борт.

(Далі буде.)

ТОВАРИШІ РОБІТНИКИ! Відновляйте передплату на "Українські Робітничі Вісти"! Не забувайте також про пресовий фонд одинокої української робітничої газети!

ПЕРЕДПЛАЧУЙТЕ!

ЧИТАЙТЕ І РОЗПОВСЮДНЮЙТЕ ТАКІ ЧАСОПИСИ Й ЖУРНАЛИ:

"УКРАЇНСЬКІ РОБІТНИЧІ ВІСТИ" одинокий український робітничий часопис в Канаді, виходить три рази на тиждень. Передплата: $4.00 на рік, $2.00 на півроку.

"ФАРМЕРСЬКЕ ЖИТТЯ" одинокий дійсно фармерський український часопис в Канаді, що боронить інтереси працюючого фармерства. Передплата: $2.00 на рік, $1.00 на півроку.

"РОБІТНИЦЯ" одинокий журнал в українській мові для працюючого жіноцтва, виходить два рази на місяць. Передплата: $1.50 на рік, 80 центів на півроку.

"СВІТ МОЛОДІ" одинокий журнал в українській мові для української роб.-фарм. молоді, виходить раз на місяць. Передплата лише 50 центів на рік.

Передплату на повищі часописи й журнали посилайте або на імя кожного часопису зокрема, або на імя й адресу:

WORKERS AND FARMERS PUBLISHING ASS'N Ltd.
Cor. Pritchard & McGregor St., Winnipeg, Man.

НЕМА ТАКОЇ ПОДІЇ В ЖИТТІ, ПРО ЯКУ НЕ МОЖНА-Б РОСКАЗАТИ ЦІКАВО Й ПОПУЛЯРНО.

ЛІТЕРАТУРНА СТОРІНКА

В РОБІТНИЧІЙ ЛІТЕРАТУРІ ВІДБИВАЄТЬСЯ ЖИТТЯ Й БОРОТЬБА ПРАЦЮЮЧОЇ КЛЯСИ.

ЛЮБОВНИЦЯ КАРДИНАЛА.

(Написав "пролетарський письменник" Бенітo Муссоліні.)

В сорокових роках сімнацятого століття населення італійського князівства Трієнтіно було охоплене скритим невдоволенням.

Карло Емануель Мадруццо, трієнтінський кардинал і архиепископ та світський князь Трієнтіна, був у мадій довголітній любовній звязи з куртизанкою Клявдією Партічельою, дочкою свого близького дорадника Людвика Партічеля. Розпусна й легкодумна Клявдія заволоділа всіми думками кардинала. Підюджений нею, він заслав у монастир свою племінницю й одиноку наслідницю всіх фамілійних дібр, молоду й невинну Філіберту, що відмовилася його приказу вийти заміж за Вінцента Патрічеля, брата Клявдії. Філіберта любила другого — Антоніо ді Кастельнуова.

Вістка про заслання Філіберти викликала заворушення й невдоволення всего населення. Марнотратці вигадки Клявдії безнастанно випорожнювали кардинальську скарбницю, і кардинал Мадруццо, доповняючи її, мусів безконечно збільшувати тягар податків. Нарід біднів і обурювався.

Бувша популярність кардинала слабла з кожним днем. Любовник Філіберти граф ді Кастельнуово подавав просьбу за просьбою, домагаючись її звільнення. Все вельможне панство уважало поступки Мадруцца за прямий визов собі.

Але засліплений пристрастю кардинал не звертав уваги на всі ознаки надходячого народнього повстання. Старіючий і одинокий серед блискучої товпи княжих слуг католицької церкви, він бачив у своїй любовниці останнє звено, що привязувало його до життя. Він нераз старався дістати дозвіл від папи на вінчання з Клявдією. Але всі його зусилля оставались даремними. Папа Александер VII. рішучо відкидав просьби пятидесятилітнього кардинала, уважаючи їх недостойними й грішними.

А Філіберта увесь час чекала звільнення. Але замість звільнення прийшла смерть. Делікатна вдача надломилась в мурах старинного монастиря. Одного разу вечером сама настоятелька отворила монастирські двері перед відвідувачем, який був не хто инший, як архиепископ і князь Трієнтіна.

Кардинал застав свою жертву при останнім віддиху. Філіберта умерла на руках кардинала. Перенятий горем і страхом, він приказав настоятельці віддати тіло помершої на тайне похоронення в монастирськім склепі, і строго хоронити тайну.

Але чутка про смерть нещасливої дівчини дісталася поза стіни монастиря. Вона дійшла до вух дона Беніціо, приватного секретаря й ворога кардинала. Дон Беніціо наслідував кардинала в коханню Клявдії, до якої пристрасть точила його серце уже через 10 літ. Він старався позискати її прихильність, і взаїмність, але вона відкинула всі його домагання із погірдливою зневагою.

Дон Беніціо разом з любовником покійної Філіберти, графом Антоніо ді Кастельнуово, взявся оглянути монастирський склеп, бажаючи провірити неясні поголоски. Вони дісталися в монастир під покровом нічної темноти, розкопали могилу, і побачили перед собою зігнилий труп Філіберти. Нетлінним осталося лише її золоте волосся.

Дон Беніціо скликав церковну капітулу, зложену з пяти прелатів, і розказав їм про страшну знахідку. Всі вони вже здавна мріяли позбутися незалежного й невгамовного кардинала. Капітула постановила подрібно про все повідомити папський і цісарський двір, рівночасно поручаючи дону Беніціо постаратися намовити Клявдію покинути територію князівства.

Дон Беніціо провів своїх товаришів до дверей. Думки про пімсту, побіду й довгожданну насолоду охопили його ум, коли він роздягався на ніч. — Завтра, завтра, — викликнув він сам до себе, — заблудше ягня не втече вже від мене. О, Клявдіє, завтра ти станеш моєю!

Але радість дона Беніціо показалась передвчасною. Даремне грозив і намовляв Клявдію поділяти його любов. Він передав її рішення капітули про неминучість вигнання її за межі князівства, але обіцяв їй безпеку й спокій, коли вона перейде до нього. Клявдія осталась неустрашимою й непохитною. Коли дон Беніціо докучив її своїми сльозами, благаннями й погрозами, вона прогнала його.

Дон Беніціо відійшов із соромом, перенятий жаждою пімсти. По трьох днях прислав по нього кардинал.

Мадруццові стало вже все відоме від Клявдії. В нему все кипіло, але, зберігаючи зверхній спокій, він заявив дону Беніціо, що від цього дня він перестає належати до його двору. Він показав дону Беніціо зброю, яку він і граф ді Кастельнуово забули у гробі Філіберти, і гнівно оскаржив його в святотатстві.

У відповідь дон Беніціо закинув кардиналові вбивство Філіберти. Мадруццо, попавши в лють, звелів замкнути його в тюрму.

Але на другий день довго здержуване невдоволення народа прорвалося на верх.

Під проводом кількох представників вельмож, юрба направилася до кардинальського двору.

Прибувший відділ кардинальської сторожі зброєю відпер ворохобників. Юрба, що все збільшувалася, скупчилася і приготовлялася до нового нападу.

Граф ді Кастельнуово предложив вибрати делегацію з вірних людей, яка представила би кардиналові причини народнього гніву.

Всі однодушно вибрали графа і двох його товаришів, в ролі післанців народа. Вони вирядились до кардинала і предложили жадання повстанців: звільнення дона Беніціо й прогнання Клявдії.

Але кардинал високопарно поглузував над тими услівями.

Одначе ж Мадруццо розуміє всю небезпеку стану. Остаточно він рішив задовольнити одно із жадань народа, увільнивши дона Беніціо. Розлучитися з Клявдією він не міг. Крім того він очікував з дня на день відповіди від папи на свою нову просьбу дістати дозвіл на вінчання з Клявдією. Але папа все отягався. Мадруццові покищо проволоки треба було.

Ді Кастельнуово передав рішення кардинала товпі. Піднялась буря невдоволення. Але сторожа знову пустила зброю в рух і товпа розбіглася. Помало спокій було привернено. На другий день дона Беніціо звільнили з тюрми, але прогнали його з меж князівства на рік, заславши його в далекий монастир.

БЛУДНИЙ СИН ВЕРНУВСЯ.

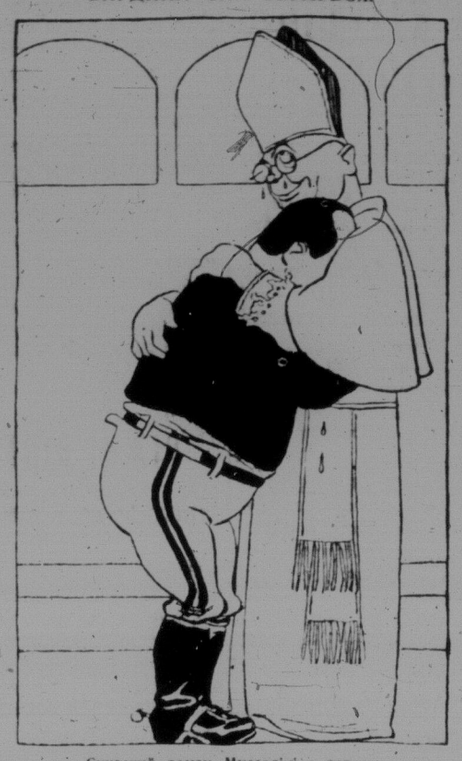

Сучасний роман Муссоліні з папою.

Довго очікувана відповідь папи нарешті прийшла. Папа остався неумолимим. Він знову відмовив Мадруццові.

Відповідь папи кинула кардинала в глибоку розпуку. До чого йому взятися? Повстати проти папи? Але він знав, що непослух приведе його до загибелі. Він стане ізгоєм, бездомним жебраком, якого гонитимуть з місця на місце. Але розлучитися з Клявдією було також понад його сили. Борючись з суперечностями, він не міг зробити ніякого рішення.

Щоби заглушити тугу й забутися, він знову почав провадити байдужне й розкішне життя.

Скарбницю опорожняли його безумні марнотратні вигадки. Доповняючи її, він із завзятістю осліпленого пристрастю чоловіка подвоював старі податки і накладав нові. Сотки людей, зруйнованих надмірним здирством, покидали осілі місця й покидали князівство. Але Мадруццо незважав на це.

Одного разу він влаштував пишний бенкет, на який запросив всіх прелатів, академиків трієнтінської академії, надвірних і старшин своєї сторожі.

Гості ласо пожирали роскішні страви. Неприличні жарти й погані слова опоганювали воздух. І більше за всіх пив кардинал.

Між духовними особами розгорявся палкий спір про жінок. І один з богословів сказав:

— Жінки завжди мали погубний вплив на душу провідників народу. Пригадайте собі Клеопатру, Мессаліну, Імперію, Клявдію Петрічелю.

При тих словах всі завмерли. Батько Клявдії скочив на ноги й кулаком повалив богослова. Наступило загальне замішання. Але на знак кардинала всі вернули на свої місця.

Кардинал вщерть наповнив вином свою чарку, випив її за одним духом і дав знак, що хоче говорити.

— Не бійтесь, мій богословський друже, що навмисно чи ненавмисно відкрили ще не загоєну рану. Не бійтеся мої поважані друзі. Нехай ті, що уважають мене здатним мстити, вийдуть. Вислухайте мене. Я хочу в голос оповісти щось що для нікого не є тайною.

Я люблю Клявдію. Я люблю її уже двацять літ. Не червоніте. Не схиляйте лицемірно голови. Кожний з вас, о, пастирі душ, грішив. Не заперечуйте того. Ви всі розпусні. Ми всі ми, пили з чаші грішного кохання.

— Ви знаєте, що я просив дозволу в папи. Він його відмовив мені. Він бажає скандалу, і він діждеться його. Я урочисто проголошую своє право на земську любов. Чи хоче того первосвященник, чи не хоче, бажаєте ви того, чи ні. Клявдія буде моєю навіки.

Кардинал замовк.

Обід зближався до кінця, коли слуга оповістив про прибуття Клявдії. Клявдія з'явилася, одіта вся в чорне. Всі замовкли. Клявдія, завваживши викликане своїм приходом замішання, хотіла відійти, але кардинал затримав її.

— Ти в своїм власнім домі, Клявдіє, — він сказав.

Один за другим гості розійшлись в занепокоєнню. Клявдія й кардинал осталися самі. Він розказав їй про остаточну відмову папи, про свою заяву перед гостями. І він розказав їй всі свої сумніви.

— Чому-ж би нам не втікти — запитала вона.

— Втікати не треба. Римська церква не заперестане переслідувати нас через ціле життя; отроїть всі наші літа страхом і підозрінням. Адже ти знаєш, що римська церква ніколи не прощала тим, що покидали її лоно ради земських пристрастей. Нас будуть гонити з країни в країну, ми будем вести життя опущених і мучеників. Ліпше остатися тут і викликати гнів папи, змови попів і народне повстання. Ти останешся зі мною.

— Я оповістив про це в присутности своїх гостей. Цей дім твій. Ти хазяйка цього замку, і коли ти забажаєш зруйнувати або спалити його, я склонюсь перед твоїм бажанням, і не буду противитися твоїй забаганці.

* * *

Нарід прощав багато. Римська церква справді давала поганий приклад. Наслідники папського трону опоганили себе найгидкішими злочинами.

Вся католицька єрархія була зовсім заражена: від первосвященика, аж до останнього прислужника.

Тимчасом Клявдія приступила до здійснення своєї пімсти. Народній трибун Сімо, що підмовляв до повстання, несподівано щез. Двох шляхтичів, що супроводжали ді Кастельнуова, при поданні кардиналові народньої петиції, були засуджені на пятилітнє вигнання. Нарешті, одного разу ріка викинула на берег трупа, в якім пізнали смілого богослова, що посмів зрівняти Клявдію з Мессаліною.

Поголоска обвинувачувала Клявдію в поповненню того гидкого вбивства руками наємних вбивців.

Чаша терпіння переповнилася, і коли Клявдія, наперекір намовам Мадруцца, відважилася з'явитися одного разу на всенародній мессі (римо-католицька церковна відправа), невідомий чоловік кинувся на Клявдію з кинжалом. Сторожа вратувала її і арештувала напасника.

Клявдія сама перевела його допит. Вона пояснила, що він є братом погибшого богослова, Павло Мартеллі. Однак Клявдія казала, що вона непричасна до цего вбивства. Бажаючи доказати свою невинність, вона приказала звільнити злочинця.

Кардинал все ще не прийшов ні до якого рішення щодо спільного життя з Клявдією. Клявдія також не могла не відчувати тягару від невиясненого свого положення. Вона рішила вернутися в передміський замок, де вона постійно проживала, скриваючи перед світом свою "подвійну ролю любовниці кардинала.

Її відїзд стрінули радісно. Але вороги Клявдії не заспокоїлись і не спали. Дон Беніціо, засланий в далекий монастир, удержував цінною підкупства звязь із зовнішним світом. Йому вдалося відшукати помилуваного Клявдією Павла Мартеллі й намовити його вдруге взятися за вбивство куртизанки.

Мартеллі закрався непомітно на остров, що був посеред озера, яке межувало із замком Клявдії. Вечерами вона ходила на прогульку на той остров разом із своїми близькими. Мартеллі підстеріг її, і знову кинувся на неї з ножем. Одначе вірна Клявдії дуеня Рашель захистила її своїм тілом і впала убита ударом.

Мартеллі замкнули в підземну тюрму. Клявдія вимагала від кардинала смертного вироку, і він покірно затвердив його.

Однак скоро настали в Трієнті поважні події. Повіривши доносам, папа й цісар прислали своїх післанців.

В честь легатів кардинал устроїв урочисте приняття, і Клявдія зявилась там наперекір розсудкові й обережности. Гості їли мовчки. Такий звичай на бенкетах кардинала. Коли дужі й величезні щелепи божих слуг в роботі, язики мовчать, а ум поринає в сон.

Пристойність торжества була нарушена сваркою кількох лицарів.

Оця сварка була заздалегідь підстроєна графом Антоніем ді Кастельнуово, який все ще не міг забути й простити Клявдії смерти своєї милої. Поки Клявдія дивилася на сварку, підкуплений слуга всипав у її чарку смертельної отруї.

Нічого не підозріваючи, вона спорожнила чарку.

Скоро вона відчула острий біль. Зблідши, вона встала й сказала:

— Мені не добре.

На її слова всі встали, а по обличчі кардинала мигнуло несподіване страшне підозріння.

Коли вона справилась до вікна, піддержувана кардиналом і своїм батьком, її схопили довгі корчі. Очі широко розкрилися, притемнені маревом смерти. Всі окружили її, лякаючися думки про нещастя. Гості сходилися в салю зі всіх коридорів і парку, і скоро саля заповнилася. Ні один звук не нарушив тишини. Присутні не сміли глянути один на одного.

Клявдія схилилася в крісло, закинувши назад голову. Вона повторяла лиш одну фразу:

— Я вмираю. Я вмираю. Я вмираю.

Кардинал став коло неї навколюшки і стискав її руки. Він кликав її.

Лікар оглянув Клявдію й заявив:

— Її отроєно.

Кардинал швидко вийшов з кімнати до салі, де залякані гості збилися в одну юрбу.

— То отруя! То отруя! — викликнув він, з хрипким, перериваним плачем, голосом закричав, як божевільний: — То отруя. Хто з вас всипав отруї в чарку Клявдії? Адже я кажу вам, що то отруя. Отруя, всипана в її чарку спокушеною рукою вбивці. Отруя, принесена за стіл, за яким, я думав, зібралися лише приятелі.

— Всі ви мовчите? Ніхто не обороняється? Чи ж ви останетеся рівнодушними, холоднокровними, неначе-б вас буря минула?

— Забирайтеся! Геть з цієї салі! Геть із замку! Покоріться мені всі ви! Один із вас вбивця! Вбивця!

Гості розійшлись, уважаючи, що кардинал збожеволів. Він вернувся до Клявдії. Вона вмерла в муках годину пізніше.

Її похорон відбувся з княжою врочистістю. Дзвони не вгаваючи дзвонили цілий день. Похорон закінчився аж о півночі.

Кардинал Мадруццо волік останню частину свого життя, як тяжкий ланцюг. Він умер 15 грудня 1658 року. З ним вигасла родина Мадруццо. З його смертю закінчилася найяркіша й найситіша епоха в існуванню трієнтінського князівства.

. . . . . .

Таке то написав Муссоліні 20 літ тому назад, а нині сконфіскував.

БЕНІТО МУССОЛІНІ ЗАБОРОНИВ ВЛАСНИЙ ТВІР.

Дуче Беніто Муссоліні, нинішний фашістський диктатор Італії, заборонив у своїй державі свій власний твір, написаний 20 літ тому назад — в 1909 році. Фашіст Муссоліні зцензурував твір Муссоліні соціяліста. Муссоліні сам себе набив по пиці.

20 літ тому Муссоліні був палким соціялістом і великим безбожником. Для боротьби з клерикалізмом, з католицизмом, з папізмом, він власною рукою написав цей роман, що ми його в скороченню подаємо на цій сторінці. Він тоді друкувався в невеличкій соціялістичній італійській газеті.

Роман називається "ЛЮБОВНИЦЯ КАРДИНАЛА" — і хоч не дуже то висока його літературна вартість, але молодий автор на це й не претендував, бо писав він його з агітаційною метою. В романі описується розпусне життя католицького попівства в Італії у 17. столітті. Його масово читала радикальна італійська інтелігенція, яка боролася проти католицизму.

Минуло 20 літ. Муссоліні перестав писати авантурні романи. Він почав авантурне життя. З викляття папи він докотився до угоди з папою, повернувши йому всю ту владу, якої його позбавлено в 1870 році після довгої боротьби. Муссоліні дав папі назад його світську державу й владу. Блудний син вернув назад в обійми папи.

І якраз в той час непосидющі американські газетярські репортери викопали з архівів протиклерикальний роман Муссоліні і розголосили його по цілому світі. Його було надруковано в Англії і в Америці якраз тоді, коли Муссоліні виготовляв свою угоду з папою.

Коли цей роман було надруковано в закордонній пресі, Муссоліні не захотів його вирікатися, бо це ще більше наробило-б розголосу. Він вдав, що нічого не помічає.

Але-ж бо й чужинецькі газети йдуть до Італії. І Муссоліні не втерпів. Він найгостріше заборонив розповсюджування в Італії тих газет, в яких був надрукований його роман. Ті газети, які попали з тим романом в Італію, фашістська цензура спалила. Муссоліні визнав власний твір нелегальним, небезпечним документом для країни фашістської диктатури.

На цій сторінці ми подаємо уривки й точний переказ того роману. Решту він говорить сам за себе.

НАБУВАЙТЕ Й ЧИТАЙТЕ ТВОРИ М. КОЦЮБИНСЬКОГО.

Твори Коцюбинського том 1.	$1.25
Твори Коцюбинського том 2.	1.25
Твори Коцюбинського том 3.	1.25
Твори Коцюбинського том 4.	1.00
Твори Коцюбинського том 5.	1.25
Блудні вогні	.35
Коні не винні	.10
Не коптьор	.10
На віру	.15
Посол від чорного царя	.10
Подарунок на йменини	.10
В путах шайтана	.10
Інтермеззо	.10
На камені	.10
Дорогою ціною	.10
Він іде	.05
По людському	.05
Ярнємна особа	.05

Набувайте твори М. Коцюбинського для себе й для бібліотек своїх організацій. Замовлення разом з належитістю засилайте до:

WORKERS AND FARMERS BOOK STORE
550 Selkirk Ave. — Winnipeg.

Товариші! Відновляйте передплату на "Укр. Роб. Вісти"! Не забувайте про пресовий фонд наших часописів!

НОВА ЦІННА КНИЖКА!

Накладом Робітничо-Фармерського Видавничого Товариства щойно вийшла давно очікувана й дуже цікава книжка з під пера відомого американського письменника Джіма Тулі, в перекладі І. Ю. Кулика,

ЖЕБРАКИ ЖИТТЯ
(АВТОБІОГРАФІЯ БОСЯКА.)

Письменник сам колись був босяком. Він в цій книжці описує ріжні чудернацькі пригоди життя бродяг. В книжці 31 найцікавіших оповідань.

У Злучених Державах зміст тої книжки показують на "мувінґ пікчерс".

Книжку видано дуже гарно, на прекрасному книжковому папері.

КОШТУЄ ЛИШЕ 50 ЦЕНТІВ.

Замовлення разом з належитістю засилайте до:

UKRAINIAN LABOR NEWS
Cor. Pritchard & McGregor Sts., — Winnipeg, Man., Canada.

ТОВАРИШІ РОБКОРИ! Пишіть до своєї сторінки з фабрик, з майнів, лісів, залізниць, фармів і від організацій. Пишіть з усіх усюдів і про все!

Сторінка Робітничих Кореспондентів

ТОВАРИШІ РОБКОРИ! Поширюйте свою газету між робітниками й фармерами! Зробіть свою сторінку справжньою трибуною трудових мас!

ТОРОНТОНСЬКІ СПОРТОВИКИ РОЗГОРНУЛИ ПРАЦЮ.

Український відділ Робітничої Спортової Організації в Торонто, Онт., засновано дня 1 червня 1928 р. На початку свого існування цей відділ, який налічував лише кілька членів, не міг проявляти великої роботи. Коли товариші започаткували свою працю у спортовій ділянці, не було виглядів, щоби цей новозаснований відділ зміг вдержатись при житті. Були часи, коли можна було бачити занепад цієї організації, бо з цих кількох товаришів тільки двох-трьох приходили на проби, а решта товаришів зневірились і на пробах їх вже не було видно. Коли поглянути в минуле, стає прямо чудно, що український спортовий відділ зміг за так короткий час розвинутись в таку організацію, яка сьогодня начисляє поверх сто членів і членкинь лише в самому Торонто.

І цей розвиток являється лише завдяки декільком товаришам, які вперто продовжали свою роботу у відділі, не зважаючи на ріжні прикрости, поступали вперед з вірою в краще майбутнє. Найгірше, що вбивало цю молоду організацію це те, що не можна було роздобути приладдя, яке було конечним в спортовій організації.

Нераз товариші, покінчивши свої проби, замісць йти на спочинок, вони збиралися в буцьякім маленькім приміщенню, щоби спільно пожуритись над цим, як би роздобути фінансів на закупно найконечнішого приладдя, без якого спортова організація не може існувати. Але даремні були їхні прагнення, бо цих кілька одиниць не були настільки сильними, щоби купити таке приладдя, на яке потрібно було кількасот доларів.

Небачучи іншого виходу, товариші рішили вдатись до спортового відділу других національностей, щоби визичити таких приладів на якийсь час і від тоді, коли товаришам вдалось визичити відповідне приладдя, почались ріжні рухові вправи на них і в цей сам час товариші, які перед тим були полишили працю в спортовім відділі, почали немало повертати назад до організації.

Коли вже зібралось споре число членів (а було вже тоді здається щось аж вісім) задумали дати спортовий виступ на сцені, щоби задемонструвати перед публикою своїми досягненнями.

День, в якому спортовики виступили зі своєю програмою, був чимсь надзвичайним для робітничої молоді, а головно для спортовиків. Виступ спортовиків на сцені, підбадьорив їх до ще більш завзятої праці на ниві фізичної культури. За недовгий час зібрано кількасот доларів, які жертвували самі молоді товариші спортовики і закуплено своє приладдя. Від тепер почала організація зростати членством, а головно від тоді, коли проголошено, що спортова організація починає робити приготування до великого концерту, так званого спортового вечера. І в цей час почалась справді робота.

Майже кожнього вечера відбувалися вправи: одного вечера товаришки, другого товариші. І так через цілий тиждень. Збили тиждні і прийшов день виступу, до якого спортовики приготовлялися. Цей день був вже чимсь більшим, величавішим для спортової організації. Тут можна було помітити наслідки праці за так короткий час і сам виступ багато ріжнився від попереднього, хотяй і тут було багато недостач в самому виконанню спортових вправ. Однак на цей раз було гордістю для спортовиків, що програму вечера заповнили вони самі, без помочи других мистецьких сил. Вже по цім концерті почали товариші призадумуватися над тим, як би то поширити Робітничу Спортову Організацію не тільки в Торонто, але взагалі у всіх місцевостях Канади, де лише знаходиться українська молодь.

З цею думкою не розставались молоді товариші і товаришки. Вони рішили дати спортовий виступ у Вест Торонто, щоб там зорганізувати спортовий відділ. За згодою товаришів з Вест Торонта спортовики ветроїли спортовий вечер 28. березня, на якім зорганізовано другий відділ Робітничого Спортового Товариства. Вписалось на початку коло 50 членів і членкинь, які й досі приходять на вправи, хоч правда не всі. У Вест Торонто є виглядн, що організація розвинеться і буде вести свою працю на рівні з другими спортовими відділами.

Небаром засновано ще один відділ в Ошаві, Онт. Торонтонська молодь перебула там через два вечері, устроюючі концерти, які довго залишаться в памяти торонтоньских спортовиків. Подробиць про ці концерти не стану писати, хоч було би про що писати, але цим разом залишу для других товаришів, яких обовязок є таки писати до своїх робітничих часописів про успіхи та досягнення, а також і недостачі в нашій Українській Робітничій Спортовій Організації.

На закінчення скажу лише це, що в обох місцевостях товариші й товаришки відносились до нас прихильно, а головно в Ошаві приняли дуже ввічливо, за що належиться їм від торонтоньских товаришів і товаришок щира товариська подяка.

Спортоpонець.

Торонто, Онт.

ГАЛО -- МОЛОДЬ ВІННІПЕҐУ!

Вже вибила 8. година рано. Вставайте! Забули, що ми кожньої неділі раннім-ранком мусимо бути готові до вимаршу? Так знайте:

Цієї неділі, на 7. липня, о 8.30 год. рано будьте вже всі в Українськім Робітничім Домі. Відси точно в 9. год. мандруємо до Ст. Джонс парку. З нами йдуть горністи (трубачі) й барабанщик. Не забудьте взяти зі собою трохи їди в торбинки. Багато не беріть, бо ми на 1. годину в полудне будемо назад в дома.

Юнаки Секції Молоді, Спартаківського Клюбу й Української Робітничої Школи! Всі ви приходіть цієї неділі. Хай з молоді ні одного товариша чи товаришки не бракне на отій прогульці. Від найменшого аж до найбільшого, всі в дорогу! Мандруємо! Ану, хто буде перший в неділю рано в Укр. Роб. Домі?

В неділю остають дома тільки молоді сплюхи й лінивці. Правда?

Родичів прохаємо дозволити усім своїм дітям йти з нами. То не далеко. Хто забажає з родичів йти з нами, радо приймаємо.

Комітет свята молоді.

САМІ ДЛЯ СЕБЕ РОБИМО ЗЛО.

Недавно я у цьому містечку в Ді Пес, Ман., лише три місяці, але заглянув в найменший куток. Я приглянувся, як потроха пошивають трунки, та бавляться галками по пул румах, а переважно не свідомі робітники.

Бо, коли-б ми були свідомі, читали свою пресу, слухали її вказівок, тоді не пускали-б ми на дурниці свого гроша. Дорогі товариші. Кому ми зробимо добро, як будемо пити? Собі? Ні! Не собі, а тим підпайкам, що заманюють нас до себе, щоб ми лишали всьой свій гріш у них. Це знаємо дуже добре.

Отже застановімся над цим і не пускаймо на пусто свойого тяжко запрацьованого гроша. Ми працюємо день в день, вітер, піском очи вибиває нам, а не один з нас не вміє розпорядитися своєю працею. Чого нам на життя потрібно, того ми чемаємо, а тим дармоїдам обманцям, що масненько говорять до нас, даємо, чого лише вони захочуть.

Годі товариші в темноті жити, берімся до культурно-освітньої праці. Не слухаймо буржуазних наймитів, що за гроші обманюють нас. Ідім своїм робітничим шляхом, вступаймо до робітничих організацій. Ми всі сини праці.

Еміґрант.

Ді Пес, Ман.

ЧИ СПОЧИВАТИ НАМ, СКАЖІТЬ САМІ.

Всім уже відомо, що з приходом літа праця в наших відділах ТУРФДім підупадає. По деяких місцевостях є такі члени й членкині, що відограли протягом театрального сезону 2-3 ролі й вимагають собі навіть спеціяльної відпустки для відзискання втраченої величезної енергії на ті ролі. Воно, правда, треба й дуже корисно відпочати також тим аматорам та аматоркам, що брали найактивнішу участь в кожнім підприємстві та до того в ріжних комітетах, але останні про відпочинок ніколи не згадують, ніяких вимог не ставлять. Бо від кого-ж вимагати? Від себе? Чей же всі ми складаємо організацію та й не маємо над собою начальників, щоб наказували, або мали право давати комусь спеціяльні відпустки. Рішаємо й вирішуємо всі спільно.

По скільки ця загальникова замітка відноситься до Форт-Вилїямського драмспівгуртка, для нього є потрібний відпочинок хоч би на два місяці. Він працював понад сили цього сезону, щоби помогти сплатити частину довгу, який лежить на нашім будинку. Будинок коштує 36 тисяч доларів з гаком. Піддержки всекраєвої, як це була надія перед 10. зїздом не одержали. Сусідні відділи як Порт Артур і Вест Форт помагали нам по змозі, але їх поміч була не велика, бо й самі мають ще трохи довгу та ріжні видатки, як також брали участь в загальних кампаніях наших організацій, а величезне безробіття цього року треба брати теж під увагу. Отже увесь тягар падає на місцевих членів і членкинь.

На превеликий жаль не всі члени й членкині наших організацій над цим серіозно застановляються. Можна сказати без помилки, що меншість нашого членства і то такого, що вічно працює на сцені чи в комітетах, сунить собі голову, як би то роздобути фінансів та заплатити там, де найбільше натискають. Ми маємо загально поверх 250 членів і членкинь, з того поверх 150 належить до відділу Р.З.Т.

Яке відношення членства до організації? Як воно цінить працю своїх товаришів і товаришок з драмспівгуртка? А ось послухайте: — Коли драмспівгурток виставляє штуку, то останніми часами на представлення приходило від 25 до 35 членів, а решта глядачів були симпатики. Де-ж величезна більшість нашого членства перебуває тими вечерами? Аматори й аматорки почали на це відповідно реакувати, мовляв: — Ми працюємо над штукою 2-3 тижні, ще й часами тикети купуємо, хоч і граємо, а членство не хоче приходити. Коли аматори над цим застановляються, то вони свідомо відчувають, що до них нема товариського відношення, що з рештою нема такого відношення до організації. На поставлені питання хай відповідають щиро всі ті, до кого це відноситься і поступлять так, як їм підкаже їхня пролетарська свідомість та совість. Це одне. По друге, беручи фінансовий стан нашої організації і обовязки членства до неї, організація вимагає і буде рішучо вимагати від членства обовязково приходити на підприємства, які відбуваються в Українськім Робітничім Домі.

Питання поставлено: — Чи відпочивати нам? Це відноситься не до тих, що вічно відпочивають, а до тих, що вічно працюють, головно працівників драмспівгуртка.

Товариші й товаришки драмспівгуртка! Організація вповні оцінює вашу працю. Організація знає, що вам потрібний відпочинок хоч на два місяці, щоби набратись сил і з новою енерґією взятися до праці в наступнім сезоні. Та беручи під увагу матеріяльне становище нашої організації, наш драмспівгурток не повинен би заперестати на літо зовсім праці. Треба дальше устроювати концерти та представлення хоч може не так з часта, як зимою. За те можна брати більш трудніші й серіозніші театральні штуки, на які прийде багато глядачів навіть у літі. Те саме відноситься й до концертів. (Зимою ми виставляли теж гарні театральні штуки й давали прекрасні концерти). Нам треба застановитися над цим добре так аматорам, як і всім нашим членам, а тоді певно скажемо: Ні, ще не час відпочивати!

Я. С. робкор.

Форт Вилїям, Онт.

СВЯТКУВАЛИ 13. РОКОВИНИ СМЕРТИ ІВАНА ФРАНКА.

Стараннням відділу ТУРФ. Дім в Порт Артур, Онт., відсвяткувано в нас 8. червня концертом 13. роковини смерти поета і письменника І. Франка. Програма була багата, були декламації, сольові і хорові співи, як також мандолінова орхестра відограла кілька пісень. На відкриття концерту хор відспівав пісню І. Франка "Вічний революціонер". На вступі голова концерту т. В. Шпакович добрав слово й переказав короткий життєпис І. Франка. Відтак хор відспівав пісню "Реве та стогне". Хор і мандолінова орхестра відспівали разом пісню червоно-армійців, яку виконали дуже гарно. Мандолінова орхестра відограла такі пісні: Шалійте, шалійте, Їхав козак за Дунай, Тече річка, Гей ухнем і Прапор Червоний.

На половині програми тов. К. Перейма прочитав реферат про життя і діяльність І. Франка. Реферат вислухала публика з вдоволенням. Тов. Г. Гонак віддеклямував дуже гарно "Каменярі". "Як я братя раз сконаю" — сольо відспівала молоденька учениця т-ка М. Дутчин, яка виконала так гарно пісню, що публика зарегтала її два рази. За другим разом вона співала "Їхав козак на війночку."

За це належиться щира подяка товаришові І. Дутчин диріґентови й виконавцям концертової програми, що доклали всіх сил, щоб концерт випав як найлучше. На жаль, треба сказати, що наше членство відноситься до всього того дуже байдужно, бо на концерті членства було зовсім мало. З концерту вплинуло $10.10.

На закінчення концерту хор відспівав "Інтернаціонал".

К. П. робкор.

Порт Артур, Онт.

МІСЯЧНІ ЗБОРИ ВІДДІЛУ Р.З.Т. У ВІННІПЕҐУ

— відбудуться —

В СУБОТУ, 6. ЛИПНЯ

В ГОД. 8.30 ВЕЧЕРОМ.

Обовязком всіх членів прибути на час і при вході до салі треба виказатися членською книжечкою.

Вкладки принимається від години 7.30 вечером.

ХОЧ ВІДДІЛ У НАС МОЛОДИЙ, АЛЕ ПРАЦЮЄ.

Наш відділ ТУРФДім в Брентфорд, Онт., як вже попередньо я згадував, є молодий, бо тільки 6 місяців при кермі. Що до поступу взагалі, нема так дуже чим хвалитися, але не можна і промовчати, що ні чого не зробилося. А саме, що до придбання членства. За 6 місяців вписалось до відділу ТУРФДім 3 нові члени. Відділ має зараз 12 членів. Всі вони працюють в ріжних комітетах. Що до освітньої праці, то кожньої неділі пополудні відбувається спільне читання. Читалося "Перший буквар комуніста" й "Історію культури" було почалось, але матеріял за сухий і ми оставили, а читали "Світ людина і суспільство". Зараз читаємо "Комунізм і християнство".

Сезону в нас немає. Більше половина членства вчащає на освітній курс, який провадиться далі аж до 1. вересня. До цеї пори відбувалося навчання раз в тиждень, а тепер 2 рази. Правда, в цій ділянці освіти то вже троха трудніше. З учасників курсу вже перестало ходити, 8 ще вчащає, а двох нових приходить теж.

Так само започатковано в нас практичний курс бесідництва раз в тиждень. З початку було 8 товаришів і одна товаришка, але за місяць часу вже 2 відпало. Курс цей вже має деякі добрі наслідки. Провадиться отой курс в такий спосіб: є один "інструктор", який кожному учасникові, назначує час коли має доклад, і кожний після своїх сил шукає матеріялу до читання, до опрацьовання. І користь двояка з цього: одна, що людина призвичаюється будувати речення, друга, що заставляє кожного щось читати.

Багато таких бройпурок було-б лежали в шафці прикриті порохом, а так прочитується їх.

Школа літоча і дорослих вже на сезон закрилася. Звіт з 10. зїзду ТУРФДім читаємо раз в тиждень, в середу, свільно з членкинями Жінсекції.

Товариші приходять 90 процент на студіювання звіту. Тільки товаришки не всі приходять.

В травні допомоговий комітет для нашої преси був зібрав $55.00, а на "Воркера" $10.00. Так само був створений комітет допомоги на сплату довгу Укр. Роб. Дому в Торонто. Був устроєний один баль і збірка на ту ціль. Правда, на танцях мало було танцюристів. Скільки зібрав комітет, я не знаю, бо не чув ще звіту. Членство деяке відноситься пасивно до праці, а певна частина двигає увесь тягар на собі, як оплачування льокалю місячно $35.00 то що.

Ми устроїли при кінци травня базар. Успіх був малий, самі майже оті, що покупили речі, вони і грали. Доходу чистого, кажуть, було $152.00.

Відділ передплачує "Воркера" з Торонта, "Фармерське Життя", "Світло" з Ню Йорку, журнал "Плуг" з України.

Відділ Жінсекції числить 7 членкинь. Всі вони працювали в мистецтві не согірше, устроїли одну вечеру і один овочевий баль й трохи гроший придбали. Що до освітньої праці, вони сходяться раз на тиждень, в пятницю, на спільне читання. Але ніби-то сходяться, а поправді буває дві або й одна. Неділями так само дуже мало хто з Жінсекції приходить на спільне читання.

Що до відділу Р.З.Т. — так цей відділ найстарший в нас. Певна частина членів надійна. Кількох членів прибуло з інших місцевостей, а так само 5 членів нових вписалось до відділу цього року. Комітети є спільні. Відділ самий немає видатків і підприємств не устроює. Один баль був устроєний в користь відділової каси. Звіт з пятої конвенції читається й студіюється на місячних зборах. Членство на збори учащає 75 процент. Прилюгове і інше платять.

Робкор.

Брентфорд, Онт.

ВАЖНЕ ДЛЯ ФАРМЕРІВ ПІВНІЧНОЇ АЛБЕРТИ.

КОНЦЕРТОВА ОБІЗДКА ЕДМОНТОНСЬКОЇ МАНДОЛІНОВОЇ ОРХЕСТРИ ВІДДІЛУ ТУРФДІМ.

Стараннням албертійського Провкому ТУРФДім, виїзджає з Едмонтону в концертову обіздку в північній Алберті мандолінова орхестра відділу ТУРФДім і дасть ряд прекрасних концертів в таких місцевостях:

ЛАКБЕЛВЮ, в середу, 10. липня.
НОРТ ЛЕЙК ЕЛІЗА, в четвер, 11. липня.
СПЕДЕН, в суботу й неділю, 13. і 14. липня.
ДАВНІНҐ, в понеділок, 15. липня.
БЕЛІС, у вівторок, 16. липня.
ЕДВАНД, в середу, 17. липня.
НОРТ КОЦМАН, в четвер, 18. липня.
НОРТ СМОКИ ЛЕЙК, в пятницю, 19. липня.
ПАКАН, в суботи, 20. липня.
СМОКИ ЛЕЙК, в неділю, 21. липня.

Програма дуже багата й ріжнородня. Складається з прекрасних клясичних творів, народніх пісень, що їх виконає хор і орхестра, з дуетів, квартетів, сольових співів і прекрасних народніх танків. Не втратьте нагоди відвідати цей концерт, почути гарну музику, пісні, побачити народні танки, у виконанні української молоді, вихованої в Укр. Роб. Домі в Едмонтоні.

Всі концерти відбудуться в Українських Фармерських Домах цих місцевостей.

Приходіть громадно! Переказуйте своїм знайомим!

ПРИХОДІТЬ ДИВИТИСЯ НА ФІЛЬМИ З РАДЯНСЬКОЇ УКРАЇНИ.

Центральний Виконавчий Комітет ТУРФДім отримав три прекрасні фільми з Рад. України п. н. "ТАРАС ТРЯСИЛО", "МИКОЛА ДЖЕРЯ" і "ТАРАС ШЕВЧЕНКО". Фільми будуть показуватися в Західній Канаді в такому порядку:

ЛОСКАР, АЛТА. — В Сош'ял Клоб Гол: "Тарас Трясило" — понеділок, 8. липня; "Микола Джеря" — у вівторок, 9. липня; "Тарас Шевченко" — в середу, 10. липня. Початок в годині 8.30 вечером.

МОНДЕЙР, АЛТА. — В Українськім Роб.-Фарм. Домі: "Тарас Трясило" — в суботу, 13. липня; "Микола Джеря" — в понеділок, 15. липня. Початок в годині 8.30 вечером.

ВЕҐРЕВИЛ, АЛТА. — В Українськім Робітничо-Фармерськім Домі: "Тарас Трясило" — у вівторок і суботу, 16. і 20. липня; "Микола Джеря" — в середу і пятницю, 17. і 19. липня; "Тарас Шевченко" — в четвер, 18. липня. Початок в годині 8.30 вечером.

ВЕЛІНҐДОН, АЛТА. — В Прінсес Театрі: "Тарас Трясило" — в понеділок, 22. липня; "Микола Джеря" — у вівторок, 23. липня; "Тарас Шевченко" — в середу, 24. липня. Початок в годині 8.30 вечером.

ҐЕЙРІ ГІЛ, АЛТА. — В салі Лисогори: "Тарас Трясило" — в четвер, 25. липня; "Микола Джеря" — в пятницю, 26. липня; "Тарас Шевченко" — в суботу, 27. липня. Початок в годині 8.30 вечером.

ТУ ГІЛС, АЛТА. — В салі Храпка: "Тарас Трясило" — в понеділок, 29. липня; "Микола Джеря" — у вівторок, 30. липня; "Тарас Шевченко" — в середу, 31. липня. Початок в годині 8.30 вечером.

В кожній місцевости й кожна фільма показується тільки один раз на вечір, тому приходіть на час і кличте своїх знайомих.

Дальша подорож буде оголошена в слідуючих числах "Українських Робітничих Вістей". Всі ті місцевости, де нема наших відділів, а бажали би бачити в себе ці прекрасні українські фільми, нехай негайно зголошуться до Центрального Виконавчого Комітету ТУРФДім у Вінніпегу, подаючи одночасно, чи є відповідна саля й чи є у ній електрика.

ЖИТТЯ Й ПРАЦЯ В НАШИХ ОРГАНІЗАЦІЯХ.

Освіта — оця найголовніша галузь праці в нашій організації є занедбана таки самим членством в Кемсек, Саск. В нас було вирішено відкрити курси географії й англійської мови для членів ТУРФДім і Р.З.Т. Число отих учнів вже на початку отого курсу через кілька неділь виносило аж 2. Всі інші оправдували свою відсутність недостачою часу.

Те саме діється й зі спільними читаннями. Все немає часу в наших членів. Хоч в дійсности неодин з них находить час посидіти в знакомих, поїхати кудись то.

Освітня організаційна праця ТУРФДім.

Відділ ТУРФДім числить 18 членів і членкинь. З них 5 живуть на фармах, других 5 стоїть з далека від організаційної праці, а тільки є 8 членів, які завжди працюють у всяких підприємствах й вони замучилися у тій праці, завважується на їхніх лицях якесь невдоволення.

Нові члени не прибувають до організації. Самі члени говорять, що в нашому містечку вже немає кого організувати, помимо того, що в містечку можна нарахувати около 150 осіб українського походження.

Заряд і всі комітети сплять блаженним сном. Пляни в організації готовить і їх, крім представлень, виконує сам учитель, за чим він не вганяв, а робить це тому, бо бачить потребу.

Відділ рентує будинок, за якого платить $20.00 місячно і це є трохи тягарем для членів літньою порою. Свого власного приміщення побудувати ми не є вспі. Щоби відділ поширити, треба, щоб всі члени взялись за організаційно-освітню роботу, а не одиниці.

Діточа школа, яка існувала при цьому відділі, зараз замкнена з ріжних причин. Родичі, що повідтягали своїх дітей зі школи, сказали, що не мали гроші оплачувати школу, інші подали причину, що їхні діти упадають при екзаміні в англійській школі. Шкільний комітет ніколи не сходився і не було кому виробити пляну, щоб удержати її при житті. Але я сподіюся, що школа скоро оживе знову.

Відділ Секції Молоді ТУРФДім.

Члени й членкині стали занедбувати організаційну працю. Нерегулярно приходить на мітінґи, перестали читати "Світ Молоді", мандолінову орхестру занедбали. Старша молодь зовсім перестала приходити до У.Р.Д. Поправити все це зло може тільки товариське відношення між старшими товаришами й товаришками, а також більша увага розичів. Багато причинився-б і відживив членів й членкинь також і спорт.

Відділ Р.З.Т.

Як скрізь так і в нас відділ Р.З.Т. числом більший, але за те ще менше активний, як відділ ТУРФДім. Річ проста, члени Р.З.Т. не приходять регулярно на мітінґи, не чують ухвал і не відчувають обовязку і потреби працювати. Все-ж таки і тут є частина членів, що спільно з членами відділу ТУРФДім дають представлення і устроюють забави, щоби здобути фонд на заплачення ренту за дім. За новими членами завжди апелювалося підчас забав і за минулу зиму вписалося до Р.З.Т. 13 членів і членкинь, а є вигляди, що ще більше впишеться. Зле тільки те, що членів не можна заставити до читання, а заряд до нарад. Це являється найбільшим тягарем для них. А далі ще не виконують того, що на мітінґах ухвалюють, критикують одні одних, а себе не провіряють, скільки добра організації самі приносять. А зарадити цему може тільки те, як члени силою заставлять себе перестудювати звіти з минулих зїздів ТУРФДім і Р.З.Т. і як будуть придержуватись ухвал отих зїздів, тоді кожний член і членкиня будуть знати, що організація від них вимагає і що вони виконують, а чого ні. В нашій організації ще не всі знають, коли вони роблять зле. От, наприклад, в нас товаришки ухвалили на одному мітінґу, що кожної середи мають відбуватися спільні читання для товаришок. На перший раз було їх 4 (а всіх членкинь у відділах ТУРФДім і Р.З.Т. є 9), другий раз прийшла тільки одна, а третий раз ані одної вже не було. Отже це свідчить, що не всі товаришки знають, яке зло вони самі для себе роблять.

Але я вірю, що це поправиться. Завжди так не може бути. Колись прийде пора, що буде час на все.

Кемсек, Саск. *Отто.*

КОЛГОРСТ—ЛЕТБРИДЖ.

Старанням братніх організацій в Колгорст, Алта, відбудеться в неділю, 14. липня, коло ривера в Летбридж **ВЕЛИКИЙ ПІКНІК.** На пікніку будуть перегони для дітей і старших і перегони в мішках. Що до голоду, його можна буде задоволити смачними перекусками, а спрагу загасити свіжою маслянкою. Приходіть всі численно. Комітет.

Я ВІДЗИВАЮСЯ ПЕРШИЙ.

Тов. Тимко Ґжак написав статтю в "У.Р.В." ч. 72. Для всіх робкорів активних і не активних. Я теж один з тих. Хоч правду сказати, я недавно набув місце робкора, але до цього часу я міг бодай переписатись з вашою газетою "У.Р.В."

В нашому відділі ТУРФДім йде праця по нашим силам. Хоч концертів ми ще не устроюємо, бо не маємо ще викінченого Укр. Роб. Дому, але забави влаштовуємо зчаста і це дає нам епромогу сплачувати долг відділу ТУРФДім.

У цьому місяці готовимося до пікніку. Гадаю, що багато старших й молодших товаришів і товаришок прибуде на пікнік.

Згадати ще треба, що організаційні мітінґи в нас відбуваються зчаста, працюємо дружньо так у відділі ТУРФДім як і в Р.З.Т.

На заклик товариша Ґжака до робкорів "До скорого побачення в "У.Р.В." я відзиваюся перший і зобовязуюся завжди писати до "У.Р.В."

Робкор.

Домініон, Н. С.

ТАКИ ДОБРЕ ВИПАВ НАШ ПІКНІК.

Старанням місцевих зарядів робітничих організацій в Трансконі, Ман., відбувся пікнік на 16. червня в користь відділу ТУРФДім. Пікніковий комітет, що складається з представників відділів ТУРФДім, Р.З.Т., Жіноцкий й Секції Молоді, подбали про ріжноманітність програми. Була розігравка корисних річей, перегони, бейс бай ґейм і інші.

Гарне місце для пікніку вибрав комітет. Між залізнодорожніми лініями Сіпіара й Сінаара, здалека від міста і його гамору. Хто заїхав сюди, не хотів вертати скоро назад. І хоч у той день було 4 пікніки, до того ще й відбувалась парада ветеранів, те пікнік в користь робітничої організації випав надзвичайно добре.

Так розуміє робітництво Транскони значіння підприємств, що їх встроює робітнича організація. Працюючі Транскони спішили масово на свій пікнік і тим самим допомогли нашій організації ТУРФДім. Чистого доходу було з пікніку $93.13.

Бажати-б тільки, щоб і на другі пікніки наших відділів Ж. С., С. М. й Р.З.Т. так само приходили масово робітники й робітниці Транскони.

Транскона, Ман. *Робкор.*

ПОВІДОМЛЕННЯ.

ВІННІПЕГ, МАН.

Цим повідомляється всіх членкинь Жіноцкий у Вінніпеґу, що докінчення спільного читання книжки "Красін" відбувається в понеділок, 8. липня, в годині 8.15 вечером. Товаришки, що учащали на читання книжки "Красін", повинні не оминути вислухати її докінчення. Заряд.

РОДИЧАМ І УЧНЯМ УКР. РОБІТНИЧОЇ ШКОЛИ У ВІННІПЕҐУ ДО ВІДОМА.

Навчання в Українській робітничій Діточій Школі у Вінніпеґу починається вже рано й пополудні кожного дня. Учні з поодиноких кляс будуть вчитися в такі дні:

1. кляса: у вівторок від 1—3 год. пополудні; а четвер від 1—3 год. пополудні; в суботу від 11—1 год. рано.

2. кляса: в понеділок, середу й пятницю від 2—4 год. пополудні.

3. кляса: в понеділок й середу від 11—1 год.; в пятницю від 9—11 год. рано.

4. кляса: вівторок, четвер і суботу від 11—1 год. рано.

5. кляса: в понеділок, середу й пятницю від 9—11 год. рано.

6. й 7. кляса: вівторок і четвер від 9—11 год. рано. **І. Карач.**

ІСТ КИЛДОНАН, МАН.

Цим повідомляється членів відділу Р.З.Т., що **ПІВРІЧНІ ЗБОРИ** відбудуться в суботу, 6-го липня, в год. 8-ій вечером. Заряд.

БРУКЛЕНДС, МАН.

Старанням відділу Жіноцкий відбудеться в суботу, 6. липня, вечером ЗАБАВА З ТАНЦЯМИ. Вступ для старших 25 ц., для дітей 10 ц. Гостей радо вітаємо.

В неділю, 7. липня відбудуться МІСЯЧНІ ЗБОРИ відділу Р.З.Т. На програмі важні справи. Обовязком кожного члена прибути. Початок в годині 2.30 по полудни. Заряд.

ТРАНСКОНА, МАН.

Цим повідомляється всіх членів й членкинь робітничих організацій, що згуртовані при Укр. Роб. Домі, як рівнож всіх українських робітників і робітниць Транскони, що в суботу, 6. липня, відбудеться в Укр. Роб. Домі **ВЕЛИЧАВА ТОВАРИСЬКА ЗАБАВА,** на якій буде грати музика спеціяльно для старших. Тому, що ця забава устроюється в користь нашої преси, якій зараз потрібна негайна матеріяльна поміч, заряд відділу ТУРФДім взиває всіх прибути на цю забаву, повеселитися й тим самим помогти важній справі. Вступ на забаву лише 25 ц. для старших, а 10 ц. для дітей. Початок рівно в годині 8.30 вечером. Приходіть громадно й на час.

В неділю, 7-го липня, відбудуться регулярні **ДІЛОВІ ЗБОРИ** відділу Р.З.Т. Багато важних справ, тому кожний член і кожна членкиня повинні прибути на ці збори обовязково. Початок в годині 2.30 пополудні.

ВЕНКУВЕР, Б. К.

ЗБОРИ родичів шкільних дітей відбудуться в середу, 10. липня, в год. 8. вечером в У.Р.Д. Просимо всіх родичів, що посилають і тих, що ще не посилали своїх дітей до Укр. Роб. Діточої Школи, прибути чисельно на ці збори тому, що будеться обговорювати важні шкільні справи, як рівнож відчитається співдоклад тов. 11 Лисеця, який був виголошений на 10. З'їзді ТУРФДім і вміщений в звіті Шкілком.

СЕЙНТ БОНІФЕЙС, МАН.

Старанням відділу ТУРФДім устроюється в неділю, 7. липня, коло млина **ВЕЛИКИЙ ПІКНІК.** На пікніку будуть ріжні забави, музика і танці; буде добра перекуска — смачні вареники і холодна маслянка. Що буде більше, то побачите, коли прибудете на цей пікнік. Тільки не спізнайтеся, а приходіть скоро та кличте знайомих. Початок в год. 2.30 пополудні. Враз непогоди, пікнік відбудеться в неділю, 14. липня. Заряд.

ДО ВИНАЙМУ чисто прибрані кімнати з харчом або без харчу, в тихім, гарнім положенню, на схід від Мейн стріту під числом **149 BURROWS AVENUE.**

ПІКНІК! - ЇДЬТЕ ВСІ! - ПІКНІК!

СТАРАННЯМ ВІДДІЛУ ЖІНОЧОЇ СЕКЦІЇ ТОВАРИСТВА УКР. РОБ.-ФАРМ. ДІМ У ВІННІПЕҐУ

влаштовує

В НЕДІЛЮ, 7. ЛИПНЯ 1929 РОКУ

НА ФАРМІ РОБІТНИЧОГО ЗАПОМОГОВОГО ТОВАРИСТВА

В ІСТ КИЛДОНАН

ВЕЛИКИЙ

ПІКНІК

Робітники й Робітниці! Проведіть неділю на свіжому повітрі, дальше за містом, серед природи. На пікніку будуть смачні старокраєві і туєшні перекуски, холодні напитки, всякі несподіванки, а до всего того приграватиме добірна музика.

Приходіть побачити, як Іст Килдонан з Вінніпегом будуть ПЕРЕТЯҐАТИ ШНУРА.

ЯК ЇХАТИ: Беріть стріткару "Килдонан" і їдьте нею аж до кінця. Там треба пересісти на "Сейнт Пол" кару (що коштує три центи) і їдьте нею аж до Fortier Ave. Вся їзда коштує 8 центів. На місци вас стрінуть представники пікнікового комітету. Використайте вільний час на відпочинок серед природи і своїх знайомих

ДАЙТЕ ПОМІЧ СТРАЙКЕРАМ!

СТАРАННЯМ КАНАДІЙСЬКОЇ ЮНІЇ КРАВЕЦЬКИХ РОБІТНИКІВ У ВІННІПЕҐУ

відбудеться

В НЕДІЛЮ, 7-ГО ЛИПНЯ 1929 РОКУ

КОЛЄКТА ХАТА-В-ХАТУ

НА ДОПОМОГУ СТРАЙКУЮЧИМ РОБІТНИКАМ ЦЕЇ ЮНІЇ У ВЕСТЕРН ҐЛОВ ВОРКС, ЛЕДЕР ПРОДУКТС І ФРІД ЕНД ФРІД.

Робітники Вестерн Ґлов Воркс застрайкували пять тижнів тому назад, бо властитель покинув їм поштучну роботу замісць денної праці та відмовився визнати юнію. Пізніше застрайкували катері Ледер Продуктс, бо та шапа постачала матеріял для скебської шапи. Властителі хотять зломити страйк. Робітники тримаються солідарно, але їм потрібна фінансова допомога. Тому коли до вас прийдуть в неділю, 7-го липня, колектори, то не відмовте їм своєї допомоги.

ДОПОМОЖІТЬ ВИГРАТИ СТРАЙК! ПРИЙДІТЬ І ВІЗЬМІТЬ УЧАСТЬ В КОЛЄКТІ ХАТА ВІД ХАТИ!

Колєктори — зголошуйтеся в неділю, 7-го липня, від години 10-ої рано в Либерті Темпл, на розі ПРИЧАРД І САЛТЕР.

ДР. Ф. РИБАК
M.D., C.M., L.M.C.C.
ЛІКАР, ОПЕРАТОР І АКУШЕР
З довголітною практикою в шпиталях Вінніпегу, Шікаґо й Монтреалі. Операції виконує в шпиталях.
Офіс: — 594 SELKIRK AVE.
Телефон: — 55 323
Резиденція: — 562 ALFRED AVE.
Телефон: — 54 000
WINNIPEG, MAN., CANADA

ОБЇЗДКА ОРҐАНІЗАТОРА ТУРФДІМ І Р.З.Т. ПО СХ. КАНАДІ.

Цим повідомляється всі відділи ТУРФДім, Жіночої Секції і РЗТ, що згідно з ухвалами Десятого З'їзду ТУРФДім і Пятої Конвенції РЗТ, Центральний Виконком ТУРФДім і Головний Заряд РЗТ висилають на організаційну об'їздку тов. Івана Стокалюка, який перше об'їде східну Канаду, а потім західну.

Тов. Стокалюк відвідає слідуючі місцевости:

Ню Абердін—10. липня.
Елаєнс—11. липня.
Инші місцевости в Новій Скошії—12., 13. і 14. липня.
Галіфакс—16. і 17. липня.
Оттава, Онт.—20. і 21. липня.
Кобалт—23. липня.
Руан, Кве.—25., 26. і 27. липня.
Кирклєнд Лейк, Онт.—28. липня.
Тімінс—29., 30. і 31. липня.
Савт Порк'юпайн—1. і 2. серпня.
Ансонвил—3. і 4. серпня.
Капускейсінґ, Онт.—5. і 6. серпня.
Накіна—8. серпня.
Су Лукавт—9. серпня.

Товариші й товаришки! ЦВК ТУРФДім і Головний Заряд РЗТ звертаються до вас з просьбою, щоби ви проголосили в своїй місцевости добре всі ці мітінґи та постаралися зробити їх як найбільше успішними.

За ЦВК ТУРФДім,
М. Шатульський.
За Гол. Заряд РЗТ,
О. Хоміцький.

ПОТРІБНО ЗАРАЗ управителя до Робітничої Споживчої Кооперативи. Вимагається від управителя знання англійської мови, практики в бизнесі, як також бонд на $1,000.00. Зголошуйтесь на адресу:
SECRETARY OF WORKERS COOPERATIVE STORE
(82) Box 263, Ansonville, Ont.

НА ПРОДАЖ 160-акрова фарма в околиці Арборт, Ман. Вироблені землі є 20 акрів, сінокосу 40 акрів, в лісі гарні грубі дерева. На фармі є хата, стайня на 16 штук худоби і шпихлір. Вся будова з льогів. Фарма обфенсована. До міста 6 миль, до школи 1½. Дороги добрі. Власницею фарми є вдова, яка через малі діти мусить продати фарму за дуже низьку ціну — $500.00 готівкою. Інтересованих прошу зголошуватись на адресу:
MRS. BARBARA BROSLOWSKI,
464 Ritchot Street
St. Boniface, Man.
(90)

ПОШУКУЮ свого рідного брата, Николу Липчука, з села Торговиці, повіт Городенка, Галичина. Він приїхав до Канади в 1913 році й перебував в місті Гемилтон, Онт. Хто знав би про него, або він самий хай зголоситься на адресу:
IWAN LYPCZUK
3845 St. Lawrence St.
Montreal, Que.

ПРЕҐАРНА ця нова українська машина до писання фірми "Портейбл", разом з кейсом лише $70.00 за готівку, або $75.00 на сплати. На сплати треба зложити $15.00 задатку, а решта по $5.00 що два тижні. Маємо на складі англійські машини до писання, нові і уживані, в цінах від $20.00 вгору. Пишіть по наш ілюстрований цінник.
MODERN OFFICE APPLIANCES LIMITED
247 Notre Dame Ave. Winnipeg

БЛЯХАРНЯ. Вставляємо і направляємо форнеси, робимо ринви і виконуємо всякі бляхарські роботи. Робота гарантована. Ціни умірковані.
Г. ГРАЖДАН
849 Мейн Ст. Тел. 53 710 Вінніпеґ,
Помешкання на 245 Оттава Стріт, Іст Килдонан

ВЛАСНИКИ АВТОМОБІЛІВ!
Ми спеціялізуємо в фендерах і радіейторах, в направі, будові і велдуванню. Роботу гарантуємо. Число телефону 53 233.
ЙОСИФ РИХЛІВСЬКИЙ
AUTO METAL WORKS
895 Main Street Winnipeg, Man.

Чи ви терпите біль голови, нервовість, жолудка? Можете читати, шити, або писати, щоби ваші очі не умучувалися, не хотілося спати або не текли сльози? Коли маєте котрусь з цих долегливостей, побачте мене.
Спеціяліст Зору
H. RUFUS ISAAKS, D. O.
SPECIALIST
Cor. Main & Dufferin — Winnipeg.

ДОКТОР В. ЧАСНИЙ
ЛІКАР, АКУШЕР І ОПЕРАТОР (M.D., C.M., L.M.C.C.)
з практикою в шпиталях в Монтреалі і Ст. Боніфес.
(На місці д-ра Ґержабека.) Урядує вечерами.
417 SELKIRK AVE. — WINNIPEG. — Phone 55 863

КРАВЕЦЬКА РОБІТНЯ
Робимо до міри убрання, літні плащі, зимові оверковти найновішої моди з доброї матерії і сукна по зниженій ціні десять процент опусту. Заходіть до нас а переконаєтеся. Запевняємо роботу на означений час і (за вдоволення ручимо. Чистимо, прасуємо і направляємо.
A. CHOMA — 567 SELKIRK AVE. — WINNIPEG, MAN.

ПЕРШОРЯДНІ УКРАЇНСЬКІ КРАВЦІ.
Робимо до міри убрання і оверковти з найліпших сукон, після найновішої моди й після вашого бажання на означений час. Ціни наші низькі, бо починаються від $30.00. Замовте собі в нас убрання а будете вдоволені, як і другі наші костумери дістали вдоволення з нашої роботи, за котру ми ручимо.
KUZYK & DEMKIW, 814 Main St. (cor. Jarvis), WINNIPEG, MAN.

КОРИСТАЙТЕ З НАГОДИ!
Випродую всякого рода хатні меблі і кухні. Нові кухні фірми "Імпайр" за які гарантую, а також кухні "Честерфілд" по фабричній ціні. Добрі "пяна-плеєрс" — магоґоневі і дубові, грамофони, машини до шиття фірми "Сінґера", столики до писання, шафи на книжки і на одіж і всякі инші річи.
A. MYRLOWICH
610 and 695 Selkirk Ave.
WINNIPEG, MAN.

ХТО ХОЧЕ БУДУВАТИ ХАТУ.
Я можу збудувати вам хату танше і ліпше тому, що маю довголітню практику в будуванню домів. Поради і приблизний кошт будови даю даром. Теж виробляю пляни під будову і маю їх багато готових. Роботу виконую совісно і добре.
F. BABIENKO
Lot 50, Henderson Highway
Phone: 58 171 Winnipeg, Man.

АДВОКАТ СТЕФАН САВУЛА
полагоджує всякі справи судові, земельні, тестаментальні, розводові і старокраєві. Продаж землі й домів. — Позичка грошей. — Горожанські папери. — Пашпорти.
S. SAWULA
Barrister, Solicitor etc.
306 Confederation Life Bldg.
Phone 86 848 Winnipeg, Man.

ПИТАЙТЕ ЗА
ASCO
ЛІПШІ ПІГУЛКИ НА ПРОСТУДУ, БІЛЬ ГОЛОВИ І ПІЛЬГУ ВІД БОЛЮ.
Не треба терпіти від РЕВМАТИЗМУ, коли одна або дві Аско пігулки дадуть скорішу ульгу. Аско здержить біль голови негайно, усуне всякий біль і є зовсім нешкідливий. Аско не є лише звичайний еспірін, а щось більше. Аско є улїпшений. Аско є ліпший. Пробуйте Аско теж на нервовість і безсонність. Ціна 10 центів в сторах або пишіть до:
ASCO PHARMACAL CO.
221 McDermot Ave. Winnipeg, Man.

НА ПРОДАЖ Шевролет турінґ кара, модель з 1921 року і пів тоновий трайлер. Ціна $60.00. Зголошуйтесь під числом:
555 Jarvis Ave.,
Winnipeg, Man.

ДР. Й. МЕҐАС
ОПЕРАТОР, ЛІКАР, АКУШЕР
Найновіша екс-рей машина. Найновіші електричні машини до безопераційного лічення. Лічить венеричні недуги.
10164A — 101 STREET
Room 201 Kitchen Block
Phone 4645 Edmonton, Alta.

DR. L. WESELAK
СЛОВЯНСЬКИЙ ДЕНТИСТ
Виконуємо роботу первоpядно, з гарантією. Ціни умірковані.
413 SELKIRK AVE. WINNIPEG
Тел. офісу 54 466 Мешкання 53 261
В бувшій резиденції дра Ґержабека. Говоримо по українськи.

ДР. П. ЗАКУС
ДЕНТИСТ
Отворив свою канцелярію п. ч.
594 SELKIRK AVENUE
Winnipeg, Man.
Телефон: 56 180

ДР. ГАНС ГЕРШМАН
З 4-річною практикою в головнім шпиталі Відня.
434 SELKIRK AVE., WINNIPEG
Телефон: — 52 194
Офісові години від 2—4 і від 6—8.

ПЕЧЕМО ХЛІБ
з найліпшої муки і висилаємо до сторників на провінцію.
Питайте за нашим хлібом.
MANITOBA BREAD CO.
270 SALTER ST. TEL. 55 005

ПИТАЙТЕ ЗА ВОДОЮ
„РЕАСН-WHIP"
Ми виробляємо 14 ріжних ґатунків ВОДИ і САРДИ.
ARCTIC DRINK MFG. CO.,
862 Selkirk Ave., Winnipeg.
Phone: 54 227

КОНТРАКТОРИ
від підношування домів, цементовання салєрів, як також скріпування підлоги — нової і старої.
J. P. BROTHERS CO.
394 Stella Ave.
Phone 56 502 Winnipeg, Man.

МЕКМОРЕЙ, МЕКМОРЕЙ І ҐРЕЩУК
АДВОКАТИ — ПОВНОВЛАСНИКИ.
ГОВОРИМО ВСІМА СЛАВЯНСЬКИМИ МОВАМИ.
410 ELECTRIC RAILWAY CHAMBERS
OFFICE PHONE: 26 821 WINNIPEG, MAN.

ДЛЯ ВАШОГО ЗДОРОВЛЯ.
Коли ви потребуєте ліків, прийдіть або напишіть до нас. Ми маємо повний припас свіжих і довіря гідних лічничих средств, а наші ціни є умірковані. Держимо у себе також усі добрі і добре звісні оголошувані патентові медицини, шпитальні приналежности і т. д.
SHANAS DRUG STORE
А. А. Шанас, Дрогіст
842 Main St. Phone 56 213 Cor. Dufferin

НАЙЛІПШИЙ ЛОМБЕР
В нас можна дістати всякого рода матеріял, який лише потрібний до будови. Для фармерів даємо спеціяльну ціну на всім. Купуючи в нас, ви дістанете повне вдоволення і гарантію. Пишіть в своїй мові до:
WINNIPEG LUMBER & FUEL CO.
362 JOHNSON AVE. — PHONE: 53 113 — WINNIPEG, MAN.

ЗНАМЕНИТИЙ БУДІВЕЛЬНИЙ МАТЕРІЯЛ
Високо доброї якости ломбер і матеріяли для викінчування хат в середині. Спробуйте дати нам замовлення.
THE DOMINION LUMBER & FUEL CO. LTD.
667 Redwood Ave., Winnipeg, Man.
Phone 57 348-9 Transcona Dial 85 Call 38

Ideal Electric Fixture Co.
Ми є фабрикантами і "джаберами" електричних приборів. Ми отвираємо свою власну фабрику і продаватимемо впрост контрактором і будівничим. Також продаємо впрост з фабрики до консументів по дуже приступних цінах. Наші моделі є найновіші.
ЗАЙДІТЬ, А ПЕРЕКОНАЄТЕСЯ, ЩО НАШІ ТОВАРИ І ЦІНИ Є ДОБРІ.
IDEAL ELECTRIC FIXTURE CO.
910 MAIN STREET — WINNIPEG, MAN.